

Izdaja Delavska univerza Domžale, Kolodvorska c. 6, telefon 72 082. — Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Franc Gabrovšek — Izhaja vsakega 20. v mesecu. — Žiro račun številka: 5012-3-60. — Cena 0,50 din. — Tisk: Tiskarna PTT v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Naši prazniki nas zadolžujejo

Trideset let mineva od novembrskega praznika naše novejšje zgodovine. 29. novembra 1942. je bilo v Bihaću prvo zasedanje AVNOJ, to je bila postavitev najvišjega političnega organa vojskujočih se jugoslovanskih narodov. Samo za eno leto so veljali dogovori in sklepi I. zasedanja AVNOJ. Leto kasneje se je vojaški in politični položaj tako spremenil, da je bilo 29. novembra 1943. sklicano II. zasedanje AVNOJ. Tu so bili sprejeti sklepi, ki pomenijo začetek nove Jugoslavije doma in priznanje v svetu.

Sklepi II. zasedanja AVNOJ pomenijo zmago najglobljih idej narodnoosvobodilnega boja, zmago idej delovnih ljudi, ki so sodelovali v osvobodilnem boju. Strnjene v kratke pojme so te ideje: federativnost, enakopravnost, bratstvo in enotnost.

Vse te ideje so se že med osvobodilnim bojem stalno poglobljale, dobivale so vedno plemenitejšje, socialistične in humane odtenke. Novembra 1945. je bila razglašena republika in to je bil tretji novembrski praznik naše zgodovine.

Razvoj, iskanje, izpopolnjevanje in reševanje nastopajočih nalog in v socialistični revoluciji zastavljenih idej pa gre naprej do zgodovinskih stebrov: uvedbe delavskih svetov, delavskega in družbenega samoupravljanja. Ves medvojni in povojni čas pomeni za nas dolgo razvojno pot usmerjene v vedno nove samoupravne medsebojne odnose, ki spremljajo ves naš komunalni sistem pa tudi ves gospodarski in kulturni razvoj. Vsi smo bili in smo dolžni sodelovati v tem snovanju in iskanju, še posebno idejno politično vlogo imajo pri tem člani ZK.

Prav zadnje mesece smo priča velikih prizadevanj zveznih, republiških in občinskih

konferenc ZK za reševanje nekaterih problemov in negativnih pojavov pri nas. Že doslej smo imeli mnogo skrbno pripravljenih sklepov in zakonov družbenopolitičnih in oblastnih organov, ki pa jih v življenju nismo spoštovali, večkrat smo celo iskali potoč, da smo jih obšli. Toliko različnih pomanjkljivosti in nepravilnosti se je zadnji čas nabralo, da je predsednik ZK Jugoslavije tovariš Tito in izvršni biro predsedstva ZKJ poslal vsem članom ZK pismo z analizo dosedanjega stanja in z nalogami v bodoče. Pismo nalaga članom ZK, s tem pa tudi vsem organom in organizacijam, oster boj vsem tistim silam, ki nasprotujejo interesom delavskega razreda, socializmu in samoupravljanju. Prav vsi smo se dolžni strniti v enotno fronto z jasnimi idejno političnim ciljem, skrb in naloga nas vseh, ki delamo in živimo na vseh področjih, je razvijanje in poglobljanje vseh oblik samoupravljanja, ki mora postati naša odgovorna dolžnost. Vključeni v samoupravne organizacije, oboroženi z znanjem, enotni v teh odločilnih trenutkih bomo lahko obsodili razsipništvo, neupravičeno bogatenje, socialno razlikovanje tuje socialističnim načelom, razbijanje enotno začrtanih akcij, nesocialističen odnos do dela in družbene imovine. Le enotni bomo lahko izločili nosilce tujih idej in zlonamernega kritiziranja. S tem se bomo vključili v boj za gospodarsko in politično stabilizacijo, za poštene medsebojne odnose in za lepši jutrišnji dan.

S temi spomini in takimi nalogami čestita Občinska konferenca SZDL vsem svojim članom za praznik republike. Ob tem želimo, da bi se prav vsi naši člani vključili vsak na svojem področju v izvrševanje vseh naštetih in ostalih nalog, ki nam jih odpira in nalaga pismo tovariša Tita in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

Konferenca ZK mladini

V začetku decembra bo v Beogradu 3. konferenca ZKJ, ki bo govorila o nalogah Zveze komunistov pri razvijanju aktivne udeležbe mlade generacije v izgradnji samoupravne socialistične družbe. Ta konferenca bo prav gotovo prelomnica v nadaljnjem razvoju mladinske organizacije kakor tudi v statusu sedanje in bodoče mlade generacije.

Predsedstvo ZKJ je za predkonferenčno obdobje dalo v javno razpravo teze za pripravo dokumentov 3. konference ZKJ. Teze so odraz dejanskega stanja sedanje mlade generacije, načelno ugotavlja glavne probleme in nasprotja, v katerih živi, dela in uči naš mladi rod. Z razpravo v vseh sredinah in na vseh nivojih pa naj bi teze dobile obliko analize mnogih problemov in dilem, ki tarejo učence, dijake in študente, mlade delavce za stroji, risalnimi deskami itd. Ta analiza mora pokazati, v kakšnem nesorazmerju so rezultati njihovega dela z možnostjo soodločanja pri nastajanju in delitvi teh rezultatov.

Celotni mladi rod od osnovne šole do visokih šol ali pa mladi neposredni proizvajalci se vzgajajo v obdobju zanemarljive marksistične vzgoje in živi v vse prepogostih pojavih nesocialistične morale. Družba je preveč prepustila marksistično vzgojo iniciativi posameznikov in prosti izbiri vzgojnemu zavodu na vseh nivojih. Po drugi strani pa je v smislu močnega liberalizma na široko odprla vrata vplivom iz tujine preko najrazličnejše komercialne literature, ki je po finančnih učinkih lepo uspevala, obenem pa naredila ogromno politično škodo. Nastala je idejna zmeda, kajti slediti programom in idejam ZKJ in drugih družbeno političnih organizacij, ki govorijo o delu, o delovnem človeku in na delu temelječem položaju v družbi na eni strani ter na drugi razširjati filmsko plažo in komercialno literaturo, ki je naša družbi idejno tuja in nesprejemljiva. Mlademu rodu je bilo tako vsiljeno nasilje, surovost in prevarantstvo kot glavna vrлина, s katerim človek pride do uspeha v družbi.

Neustrezen samoupravni položaj se kaže tudi v specializiranih organizacijah, ki angažirajo prosti čas mladih ljudi. Te organizacije so nezdostno usposobljene in neopremljene predvsem zato, ker mladi, katerim so le-te namenjene, nimajo dovolj velikega vpliva na delitev presežkov svojega dela. Ta vpliv jim odrekajo birokratsko-tehnokratske sile, ki za slavo poslovne uspešnosti vlagajo presežke v drage palače upravnih ali poslovnih zgradb. Če bi odločali mladi samoupravljalci, potem bi gotovo vsaka delovna organizacija imela športno igrišče in klubsko sobo, v občinah pa bi mladi rod deloval v dobrih društvih ali mladinskih klubih.

Tudi v naši občini že razpravljamo o problemih mladih in si začrtujemo konkretne akcije za izboljšanje stanja, ki ni najboljše. Probleme čutimo tako v sami mladinski organizaciji kot tudi v interesnih dejavnostih.

Z razpravo in oceno stanja mladine v občini je pričel koordinacijski odbor pri komiteju ZK, sestel se je plenum OKZMS Domžale, vodijo se razprave po mladinskih aktivih, kritično in konstruktivno je obravnaval delo in stanje mladinske organizacije v občini tudi občinski komitej ZK. Po končani javni razpravi po mladinskih aktivih bomo skupaj z občinsko mladinsko konferenco kamniške občine organizirali sestanek z delegati na tretji konferenci ZKJ.

Predsednik OKZMS Domžale
Janko Kralj

Občanom
čestita za
dan
republike

Uredniški
odbor

PROGRAM OBČINSKE KONFERENCE ZMS DOMŽALE OB PRIPRAVAH NA TRETJO KONFERENCO ZKJ IN PO NJEJ

Osnova za razpravo so teze za pripravo dokumentov 3. konference ZKJ; posebno pozornost je treba posvetiti predvsem naslednjim družbenim vprašanjem in problemom mladih ljudi:

1. neenake možnosti vstopa v življenje, ker temeljijo na nesocialističnih kriterijih — od otroškega varstva do univerze;

— zavzeli se bomo za solidarnostno akcijo ustanavljanja fonda osnovnošolskih knjig in drugih potrebščin po osnovnih šolah v občini, da se uresniči ustavno načelo brezplačnega šolanja,

— podprli bomo akcijo za ustanovitev centra srednjih šol v občini Domžale;

2. nezadovoljiv samoupravni položaj mladih v družbenem odločanju ni odraz dela in rezultatov dela mladih ljudi v družbi;

— po mladinskih aktivih v delovnih organizacijah bomo ustano-

vili politične šole za mlade samoupravitelje in kandidate za samoupravne organe,

— organizirali bomo skupen seminar za vodstva aktivov v delovnih organizacijah, terenu in šolah o vlogi in mehanizmu samoupravljanja in novem skupščinskem sistemu;

3. nezadostna socialistična in marksistična vzgoja mladih ljudi — od šole do družbenega okolja:

— po mladinskih aktivih v osnovnih in srednjih šolah bomo ustanovili marksistične krožke na ustreznih nivojih,

— priredili bomo množičen seminar za delavsko mladino o marksizmu in pomenu socialističnega samoupravljanja;

4. preživljanje prostega časa — sredstva za aktivnost tistih organizacij in institucij, ki se v družbi ukvarjajo s preživljanjem prostega časa mladine, so v velikem neso-

razmerju v odnosu do sredstev, ki jih ponuja individualno ali »privatniško« organiziranje aktivnosti — močno zaostajanje za razvojem znanstveno-tehnološke in družbene revolucije in tudi individualnim standardom ter naraščajočimi tovrstnimi potrebami:

— organizirali bomo problematiko konferenco o kulturno-prosvetni problematiki in problematiki drugih interesnih dejavnosti v občini,

— bolj se bomo angažirali pri kadrovski politiki vodstev teh organizacij.

O zgoraj navedenih vprašanjih in samih tezah bo do 20. novembra izvršena razprava po mladinskih aktivih in vodstvih interesnih dejavnosti v občini. Takoj nato pa bomo skupaj z OK ZMS Kamnik organizirali skupen posvet z našimi delegati na 3. konferenci ZKJ, kjer jim bomo predložili rezultate razprave po občinah Domžale in Kamnik.

Po 3. konferenci ZKJ pa bomo vključili v ta program še elemente sklepov konference.

III. občinska konferenca ZKS Domžale

Zadnja občinska konferenca ZKS Domžale je potekala v znamenju pisma predsednika ZKJ tovariša Tita in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ komunistom in organizacijam ZK. Razprave o pismu, nalogah komunistov se je pri tem združila z razpravo o oceni političnih razmer v občini, zato ni čudno, da je bilo v razpravi izrečeno precej kritike na račun vseh tistih, ki doslej sklepov, ki jih je sprejemala organizacija ZK v Domžalah, niso izvajali ali pa so sklepe slabo izvrševali. Pri tem so bili seveda najbolj kritizirani tisti komunisti, predstavniki skupščine občine in organizacij, ki največ lahko vplivajo na uresničevanje sprejete politike Zveze komunistov, vendar tega niso delali, ali pa samo polovičarsko.

Smer razprave je začrtal Aleksander Skok, sekretar komiteja občinske konference ZKS Domžale, ki je v uvodnem referatu najprej kritiziral obnašanje nekaterih komunistov na vodilnih položajih v občini, nato pa prebral predlog sklepov. Razpravo sekretarja komiteja je še dopolnil in konkretiziral Franci Gerbec, ki je v svoji dobro pripravljeno razpravi opozoril predvsem na pomanjkljivosti in negativne pojave na nivoju občine, za katere so nedvomno najbolj odgovorni komunisti v skupščini občine.

V kratkem zapisu ni mogoče naštetih vseh problemov, ki so bili navedeni v uvodnem referatu, razpravi Francija Gerbeca ter razpravi drugih razpravljalcev. Omenim naj samo, da so poudarili, da se naloge, zapisane v akcijskih programih organizacije ZK v občini Domžale, ne izvajajo, da odgovorni predstavniki skupščine občine niso imeli posluha za izvajanje kmetijske politike v občini (težave pri zagotavljanju sredstev v ta namen iz proračuna), da se je bilo treba boriti za sredstva sklada za štipendije, čeprav so bili sklepi Zveze komunistov o socialnem razlikovanju dobro znani itd. V razpravah so tudi naglasili, da kljub sklepom komiteja ni bilo skoraj nič narejenega, da bi okrepili davčno upravo. Te ocene so bile sicer že večkrat izrečene, na konferenci pa so jih sedaj razpravljali podali sistematično.

V predlogu sklepov, ki ga je podal Aleksander Skok, so bile predlagane tudi nekatere naloge, ki bodo precej boljše informiranje zaposlenih o nekaterih pomembnih zadevah (vsak delavec naj bi bil na primer informiran, koliko zasluži mesečno zaposleni v organizaciji, kako je s krediti, kdo jih je prejel, višina, za kaj je bil porabljen ipd. Ti predlogi bodo nedvomno precej pripomogli k boljši obveščenosti in odločanju samoupraviteljev.

Komite občinske konference bo s sprejetimi sklepi konference (ko jih bo oblikovala posebna komisija) seznanil vse organizacije ZK in druge.

Konferenca je nato obravnavala še nekatere druge zadeve. Izvolila je delegate za III. konferenco ZKJ, imenovala člane komisij pri občinski konferenci ZK, sprejela spremembo sklepa o organiziranosti ZK v občini, s katero se ZK prilagaja ustavnim spremembam, na koncu pa so prisotni izrazili protest proti divjanju nacionalistov na avstrijskem Koroškem.

Nadaljevanje na 3. strani

T. P.

Velik odmev med delavci

Plenum sindikata občine Domžale dne 3. novembra 1972, ki so mu prisostvovali tudi predsedniki osnovnih sindikalnih organizacij je trajal celo dopoldne. Razveseljivo je, da je bila udeležba kljub obsežnemu dnevnemu redu zelo dobra.

Kateri so najvažnejši sklepi in stališča, ki jih je sprejel plenum? Razprava o pismu predsednika ZKJ tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ je bila konkretna, tako kot se v pismu to od komunistov tudi zahteva. Plenum je kritično spregovoril o delovanju osnovnih sindikalnih organizacij, ki vrsto nalog, za katere so se dogovorili, niso speljali. Tako je bilo na primer rečeno, da bi morali povsod v delovnih organizacijah ustanoviti posebne komisije, ki naj bi pripravile gradivo za razprave o uresničevanju ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah, kakor je opozoril predsednik Občinskega sindikalnega sveta, Marjan Bolhar, pa so ta dogovor resno vzeli le v nekaterih delovnih organizacijah. V nadaljevanju razprav je plenum sprejel naloge v okviru katerih naj

bi se usmerjala aktivnost sindikalnih organizacij do konca leta. Med temi nalogami so posebej poudarili vsebinske in kadrovske priprave na občne zборе osnovnih sindikalnih organizacij ter dejavnost sindikalnih organizacij v zvezi z izvedbo referendumov za združitev delavskega in kmečkega zdravstvenega varstva. Po razpravi o programu stanovanjske izgradnje in otroškem varstvu je plenum sprejel tudi sklepe o nalogah osnovnih sindikalnih organizacij na tem področju. O programu stanovanjske izgradnje naj razpravljajo sindikalne organizacije in zbori delovnih skupnosti, saj je to eno najbolj pomembnih vprašanj, ki tarejo delovnega človeka in, kateremu je doslej naša družba posvečala premalo pozornosti.

Zelo malo se je gradilo družbenih najemnih stanovanj (v občini Domžale v tem času ni na razpolago celo niti enega stanovanja za prosto prodajo), pri podeljevanju kreditov pa so marsikje premalo upoštevali socialni položaj prosilca. Na področju otroškega varstva je bil sicer lansko leto podpisan

družbeni dogovor, vendar pa ga vrsta organizacij ni podpisala, precej pa je takih, ki so ga sicer podpisali, niso pa realizirali sprejetih obveznosti. Plenum je sklenil, da je treba s temi problemi seznaniti delavce, kajti marsikje se o teh vprašanjih odloča v ozkem krogu, zato so tudi rezultati zaskrbljujoči.

V razpravi ob Pismu je bilo postavljeno tudi vprašanje, kako v občini odpravljamo negativne pojave socialnega razlikovanja. Med drugim je bilo tudi rečeno, da ima na tem področju poseben pomen komi še ničesar konkretnega storila, kljub nekaterim sugestijam, ki so jih dajali posamezni člani komisije in drugi občani. Prodaja družbenih stanovanj, parcel pod ceno, podeljevanje borčevske pomoči tistim, ki je ne potrebujejo — nedvomno sodi v prisotnost te komisije. Plenum je v tej zvezi kritiziral predsednika komisije za družbeni nadzor, tov. Petra Gubanca in sklenil, da s tem seznaniti tudi skupščino občine.

Plenum je sprejel naslednje sklepe oziroma stališča v zvezi z opredelitvijo poslancev gospodarskega zbora skupščine SRS tov. Sonca in Pogačnika pri glasovanju za odvzem imunitete poslancu Petru Vujčiču:

— plenum smatra, da je bila obrazložitev mandatno imunitetne komisije gospodarskega zbora skupščine SRS z dne 29. 9. 1972 podana dovolj razumljivo in argumentirano tako, da so bili vsi poslanci dobro seznanjeni. Imeli pa so tudi možnost zahtevati dodatna pojasnila oziroma obrazložitev kaznivih dejanj, katerih je obdolžen Peter Vujčič. Nihče od poslancev, zlasti pa tistih, ki so se glasovanja vzdržali, ni zahteval dodatne obrazložitve. Nesprejemljivi so torej izgovori »da zadeva ni bila dovolj razumljivo pojasnjena« ali »da se obrazložitev ni dovolj slišala«. Tak odnos (ki pa ni prvič, odrazil se je že ob akciji 25 poslancev) nedvomno kaže na velik oportunističen oziroma nepripravljenost in neprizadetost pri reševanju negativnih pojavov v naši družbi. To pa pomeni, da sta poslanca Ivo Sonc in Jože Pogačnik v polni meri moralno politično

Plenum občinskega sindikalnega sveta se je zavzel za dosledno izvajanje stališč pisma predsednika ZKJ tovariša Tita in izvršnega biroja.

odgovorna za svojo takšno opredelitev.

— Plenum Ob SS predlaga, da poslanca Ivo Sonc in Jože Pogačnik odstopita od funkcije poslancev gospodarskega zbora skupščine SRS.

— Komisiji za volitve in imenovanja pri SOB Domžale plenum predlaga, da razreši tov. Sonca članstva v komisiji za ugotavljanje izvora premoženja občanov.

Ob tem pa je plenum tudi sklenil, da naj skupščina občine ugotovi, moralno politično odgovornost nekaterih odbornikov, ki so se v zadevi Šraj (pri glasovanju za odvzem imunitete Martinu in Janezu Šraju) zelo neodgovorno in arogantno obnašali.

Ob zaključku razširjene seje plenuma je predsednik ObSS prisotne informiral o nekaterih nepravilnostih finančnega poslovanja na ObSS v letih 1968 do 30. 6. 1971. Povedal je, da je zadevo predal javnemu tožilcu, ki bo izvedel preiskavo. Za navedene nepravilnosti je odgovorna bivša uslužbenka na ObSS. Plenum je ta ukrep podprl, obenem pa je odstavil nadzorni odbor, v katerem so bili: Ivan Mrak, Mija Sader in Tončka Cerar, ki je bil po svoji funkciji zadolžen, da tekoče kontrolira finančno poslovanje.

Ob koncu je plenum izrazil tudi protest zoper fašistično divjanje nad Koroškimi Slovenci.

OBČINSKI
SINDIKALNI SVET
DOMŽALE

Družbeno politično izobraževanje v SZDL

Pred Socialistično zvezo stojijo v sedanjem političnem trenutku pomembne in odgovorne naloge. Zato je treba vse izvajalce nalog — aktiviste v SZDL posebej usposobiti za odgovorno politično delovanje v svoji organizaciji. Zaradi tega je RK SZDL organizirala za predsednike in sekretarje občinskih konferenc seminar na Bledu. Seminar je obravnaval aktualno politične naloge občinskih konferenc po pismu tovariša Tita vsem komunistom in naloge, ki izhajajo iz politične situacije v Sloveniji po seji sekretariata CK ZKS. V občini Domžale imamo v okviru programa dela na-

men organizirati seminar za krajevne organizacije SZDL, ki bo obravnaval aktualno politične naloge v občini in analizirati izvrševanje dokumenta »SZDL danes«. Poleg tega izvršni odbor OK SZDL sodeluje z občinskim komitejem ZK pri analizi politične situacije in odgovornosti vodilnih komunistov ob analizi pisma tovariša Tita.

Vsak sestanek ali razgovor bomo izkoristili tudi za to, da bomo udeležencem posredovali ustrezno gradivo tako, da bodo k takim zborom odšli na teren bolj usposobljeni za politično delovanje.

Andrej Drmal

Priprave na volitve

Izvršni odbor OK SZDL je na zadnji seji sprejel smernice za izdelavo akcijskega načrta priprav na volitve. Zadovoljen je volilno komisijo, da pripravi oceno dela skupščine, programska izhodišča ali volilni program, kriterije za evidentiranje delegatov, pravila ravnanja v volilnem procesu, volilni pravilnik in akcijski načrt priprav na volitve. V pripravi vseh teh dokumentov morajo sodelovati vsi organi pri občinski konferenci SZDL, ZK in ObSS. Zaradi boljšega sodelovanja kot je bilo doslej so bile te smernice predložene tudi koordinacijski komisiji za politično delovanje pri

občinskem komiteju ZK. V razpravi so bile smernice še dopolnjene in tudi sprejete.

Zaradi aktivnosti SZDL pri uresničevanju pisma tovariša TITA in priprav na izvedbo referendumov 19. in 20. novembra je priprava preje naštetih dokumentov v zamudi. Računamo da bodo mandati vsem skupščinam podaljšani za eno leto zato bomo takoj po referendumu pristopili k pospešeni aktivnosti v pripravah za volitve in temeljito izvršili vse tehnične in organizacijske priprave.

Andrej Drmal

Uspela konferenca ZMS v Trzinu

Po daljšem premoru in nedelavnosti ZMS v Trzinu se je sestala konferenca ZMS. Te konference se je udeležilo 40 mladincev. Po daljši in občasno ostri razpravi je bil sprejet program dela, ki obsega delovanje ZMS na družbeno političnem področju, izobraževalnem področju in kot postranska dejavnost športna aktivnost. Poseben poudarek v tem programu je bil v razpravi dan tretji konferenci ZKJ, ki bo razpravljala o problemih mladine. Kritizirano je bilo predsedstvo občinske konference ZMS, ker je dopustilo, da je mladinski aktiv ZMS v Trzinu počasi popuščal v aktivnosti in končno povsem zamrl. Te

konference so se udeležili tudi vsi predstavniki političnih organizacij in krajevne skupnosti Trzina. Dejavnosti ZMS v Trzinu so na konferenci zagotovili vso podporo. Predsednik Občinske konference ZMS tovariš Kralj Janko je priznal krivdo občinskega vodstva in obljubil, da bo v bodoče za mladinsko organizacijo v Trzinu zadolžen eden od članov predsedstva občinske konference ZMS. Na koncu je bilo izvoljeno novo vodstvo — 11-članski odbor in 5-člansko predsedstvo aktivna ZMS, ki ga vodi predsednik — študent Vojko GORENC.

Franci Mušič

Komunisti v Trzinu sprejeli zaključke in osnutek programa

V osnovni organizaciji je treba izboljšati sistem dela, zlasti pa pogoje sklicevati sestanke, ažurirati pobiranje članarine in za vsako nalogo osebno zadolžiti posameznike. Na vsakem sestanku je treba pregledati izvršitev sklepov in nedelavnost obravnavati skladno s statutom.

Še naprej je treba intenzivno pomagati, zlasti kadrovsko, odborom organizacij in društev v Trzinu in jih usposabljanje za njihove naloge. Vsi komunisti se morajo na vseh javnih zborovanjih (zbori volivcev) zavzemati za stališča in sklepe, ki jih predhodno postavi osnovna organizacija ZK. Za to je treba pred vsakim takim sestankom sklicati osnovno organizacijo in obravnavati gradivo.

Komunisti se bomo dosledno zavzemali za delegatski sistem in zato od vseh delegatov iz naše krajevne skupnosti zahtevamo občasna poročila in udeležbo na sestankih, ki so sklicani v krajevni skupnosti. Odborniku SOB Domžale in drugim našim delegatom bo treba še naprej nuditi potrebno pomoč pri opravljanju funkcije in jim pripraviti tudi stališča širšega aktivnega problema Trzina.

Od vseh organov v občini zahtevamo, da izvajajo sklepe 14. seje CK o kadrovski politiki. Posebej zahtevamo od občinskega komiteja, da prouči odgovornost posameznikov za obnašanje v raznih konfliktnih situacijah. V pripravah na 3. konferenco ZKJ je treba povečati aktivnost ZK in ZMS in zahtevati poročila o delu tistih komunistov, ki so bili neposredno zadolženi za to področje in odgovorni za dosedanje stanje.

Občinski komite mora pripraviti analizo izvajanja vseh akcijskih programov in v primerih, ko naloge niso izvršene, objaviti spisek odgovornih komunistov, ki so bili na svojem delovnem mestu ali politič-

ni organizaciji zadolženi za izvršitev posameznih nalog iz akcijskih programov. Enako velja za vse sklepe občinske konference ZK.

OSNUTEK PROGRAMA DELA

Osnovna organizacija ZK Trzin bo v sezoni 1972-73 opravila naslednje naloge:

1. Razpravljala bo o zaključkih po pismu tovariša TITA in zadolžila posameznike za izvajanje tega programa dela.

2. Razpravljala bo o pripravi na javno razpravo o novi ustavi in sprejela akcijski načrt priprav na volitve. Za to bo organizirala dva sestanka, kjer bo v obliki predavanj in razprave sprejet koncept političnega delovanja v krajevni skupnosti.

3. Organizirala bo posvetovanje političnega aktivnega v krajevni skupnosti o gospodarskih in političnih problemih krajevne skupnosti. Tu bomo ocenili skladnost sprejetih in izvršenih sklepov občinske skupščine o zbiranju in delitvi sredstev za družbene potrebe in vloge krajevne samouprave v delegatskem sistemu.

4. Osnovna organizacija bo na posebnem sestanku evidentirala občane za družbeno politične funkcije, zlasti za zbornice v občinski skupščini, in ožji politični aktiv v krajevni skupnosti.

5. Vsi komunisti morajo sodelovati na konferencah Socialistične zveze v Trzinu zlasti tedaj, ko bo razprava o evidentiranju, o delegatskem sistemu in o osnutku nove ustave.

6. Komunisti bomo skupaj z vodstvi drugih organizacij in društev obravnavali vse aktualne probleme kraja v sodelovanju z občinskim komitejem ZK in občinsko konferenco SZDL.

Franci Mušič

Informacija o delu izvršnega odbora OK SZDL Domžale

V oktobru se je izvršni odbor občinske konference SZDL Domžale zaradi aktualno političnih nalog sestal dvakrat. Obravnaval je poročila o sodelovanju s krajevnimi organizacijami SZDL in sprejel sklepe v zvezi s poživitvijo dejavnosti krajevnih organizacij in sodelovanju s krajevnimi skupnostmi. Poleg tega je bilo na seji prečitano pismo tovariša Tita in izvršnega biroja ZKJ organizacijam in vsem komunistom.

Izvršni odbor je pozdravil tako obliko dela in sprejel sklep, da se pripravi osnutek analize o izvajanju dokumenta »SZDL danes«, ki jo je treba dati v javno razpravo. Ta osnutek je izdelan in je izvršni odbor določil na njegovi osnovi tudi neposredne naloge. Med ostale

naloge izvršnega odbora spada tudi organizacija svečane akademije ob Dnevu republike — 29. novembra. Dogovorjeno je, da bo poleg govora na akademiji nastopil mešani pevski zbor Domžale s spremljavo in Godba Domžale.

Andrej Drmal

Komunalno podjetje Domžale, Ljubljanska cesta 65

razglaš

prosto delovno mesto in kasanta vodarine za nedoločen čas.

Ponudbe pošljite na Komunalno podjetje Domžale.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Razprava Francija Gerbca na tretji občinski konferenci ZKS Domžale

(razpravo je konferenca sprejela kot sklepni dokument)

Svojo dejavnost moramo usmeriti na tiste najvažnejše ekonomske, politične in organizacijske probleme, od katerih uspešne rešitve je predvsem odvisen hitrejši razvoj družbeno-ekonomskih odnosov v organizacijah združenega dela v naši občini in v občini sploh. Ne smemo in ne moremo namreč stalno držati odprta vsa vprašanja, ampak moramo postopno, vendar mnogo hitreje kot doslej ožiti krog teh vprašanj, saj sicer kaže, kot da nismo nič naredili.

Kot delegat OO ZK Domžale, kot član ZK in kot predsednik komisije za kadre pri komiteju občinske konference ZK bom razpravljaj predvsem o dveh področjih vprašanj v zvezi z uresničevanjem pisma predsednika ZKJ in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ, in sicer:

1. Kje, na katerih področjih življenja v naši občini so zaostajanja, ki jih obravnava pismo, največja, in so tudi politični problemi zato najtežji, ter kdo so nosilci, povzročitelji teh zaostajanj.

2. Še posebej o nekaterih kadrovskih vprašanjih v ZK in izven nje, zlasti v luči sklepov nedavne seje CK ZKS, ki je obravnavala izvajanje sklepov svoje 14. seje o nalogah ZK na področju kadrovske politike.

Predlagam, da današnja konferenca resnično, konkretno, celotno in kritično oceni razmere v naši občini ter zatem sprejme ustrezne sklepe o odgovornosti za položaj v občini in zadolžitve za izvršitev posameznih nalog. Tudi sam bom poskušal biti konkreten in kritičen, razpravljaj pa bom o že omenjenih dveh področjih vprašanj po posameznih programih in sklepih, ki sta jih ZKJ in ZKS sprejeli v zadnjih letih kot osnovo našega dela (od samoupravljanja, kmetijstva, stabilizacije, socialnih razlik itd.).

Mislim, da moramo najprej poudariti in sprejeti kot najsplošnejšo oceno političnih razmer v občini, da se mnogi programski dokumenti ZKS in ZKJ izvajajo v naši občini počasi zato, ker se o mnogih vprašanjih še vedno dejansko razprav-

lja in odloča v ozkih, zaprtih skupinah, kar velja tako za nekatere organizacije združenega dela kot tudi za občinsko skupščino in njeno predsedstvo, upravne odbore skladov in nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti, in da večina ljudi še vedno zelo slabo ali pa sploh ne more odločilno vplivati na oblikovanje politike v organizacijah združenega dela, interesnih skupnostih, občinski skupščini itd. Ugotoviti moramo, da so odpori proti uveljavitvi čimširše podružbljenosti odločanja o splošnih vprašanjih zelo močni, da na nekaterih področjih ni bil dosežen nikakršen napredek, ali pa zelo majhen, mnogo manjši, kot bi lahko bil, ali moral biti. Po mojem mnenju je to predvsem posledica visoke stopnje povezanosti tehnokratskih in birokratskih centrov odločanja v občini, povezanosti nosilcev ekonomske in s tem politične moči ter vodstvenih kadrov. Ti se mnogokrat povezujejo z malomeščanskimi elementi, oportunisti, karieriisti vseh barv in vrst ter pozabljajo na svoje partijske dolžnosti, na razredni pristop k reševanju odprtih družbenih vprašanj. Pri tem pa moramo seveda ugotoviti najprej tudi, da so bili v naši občini v zadnjih letih in konkretno tudi v letošnjem letu doseženi zelo pomembni materialni rezultati in uspehi, zahvaljujoč seveda velikemu prizadevanju večine delovnih ljudi, samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij na čelu ZK. Gospodarstvo dosega dobre poslovne rezultate, akumulativnost narašča, zgradili smo veliko cest, gradimo nove šole itd. Prisotne pa so seveda tudi na ekonomskem, materialnem področju zelo negativne tendence: izvoz še zdaleč ni takšen, kot bi moral biti, vlaganja v nove naprave so sorazmerno nizka, zaostajamo na področju družbene stanovanjske gradnje itd.

Vpliv in moč nosilcev tehnokratskih in birokratskih sil sta se izražala v zadnjem času v naši občini na primer zlasti v naslednjih konkretnih pojavih:

pospeševanje kmetijstva za leto 1971 in 1972. Komite je na svojih sejah podprl finančni načrt sklada. Na sejah sta bila prisotna tajnik skupščine tov. Povž in podpredsednik tov. Černe, ki sta se v celoti strinjala s stališčem komiteja o oblikovanju občinskega proračuna v zvezi s kmetijstvom, sprejela sta nalogo, da poskrbita za izdelavo ustreznih predlogov in proračunu, pa potem nista storila ničesar, zato je moral komite neposredno pred

sejo skupščine spomladi 1971, ko je bil na dnevnem redu proračun, sklicati na poseben sestanek komuniste-odbornike in kmete-odbornike (tudi nekomuniste), da so se dogovorili za bitko za sredstva. Ta bitka je bila sicer potem dobljena, čeprav je del vodstva uprave storil vse — celo z dnevnim redom so mahinirali, da ne bi obravnavali kmetijstva kot posebne točke dnevnega reda pred sprejetjem proračuna — da bi obveljal predlog občinske birokracije in komisije za proračun. Ta komisija ima mimogrede mnogokrat večje pristojnosti oziroma možnosti kot vse krajevne skupnosti in politične organizacije skupaj.

Na področju zemljiške politike — usmerjanje kmetijskih zemljišč v roke tistim, ki so jih sposobni in pripravljeni obdelovati — ni nič narejenega.

Verjetno moramo takoj oceniti tudi odgovornost tistih, ki so izvajali, ali odgovarjali za izvedbo zadnjih arondacij kmetijskih zemljišč v naši občini pred nekaj leti, ki so bile mnogokrat izvedene zelo surovo, nehumano, nedemokratsko, saj so nekateri delali s kmeti kot s tlačani — postopek je bil — milo rečeno — birokratski. Interesantni so tudi nekateri podatki, da so dobili tisti, ki so vodili arondacijski postopek, nesorazmerno več za svoje delo kot kmetje za zemljo, in da je bilo zato izvajanje včasih zelo kruto — ker so bili uradniki in drugi, ki so vodili arondacijo, pač plačani od hektarja. Se-le nekateri razumni ljudje so (kot npr. tov. ing. Avšič) poskrbeli za življenjsko določanje arondacijskih

kompleksov. Reševanje socialnih problemov ostarelih kmetov, ki so zgubili zemljo pri arondaciji, pa je bilo mnogokrat zelo počasno in neziviljenjsko.

Glede organiziranosti kmetijstva v občini stvari tečejo prepočasno, čeprav se nekateri strokovnjaki v Emoni — obratu za kooperacijo zelo trudijo. Tu so premalo storili občinska skupščina in njeno vodstvo, pa tudi ZK in SZDL.

Na področju gozdarstva je zelo prisotna težnja vodilnih kadrov v gozdnem gospodarstvu, da se stvari peljejo bolj ali manj po starem naprej, kljub jasno postavljenim zakonskim določilom in sklepom in priporočilom republiške skupščine. Zaradi takšnih teženj je svet za kmetijstvo pri skupščini moral predlagati občinski skupščini, da odreče soglasje na novi statut GČ, kar je bil — kot sem seznanjen — edini primer v Sloveniji. Statut namreč ni ustrezno zagotovil pravice kmetov-gozdnih posestnikov, da samostojno, samoupravno odločajo o gospodarjenju z zasebnimi gozdovi, zlasti pa o rezultatu svojega dela v gozdu.

Banka še vedno ni prilagodila pogojev za dajanje kreditov kmetom tako, da bi jih kmetje lahko najemali v večji meri. Banka se tu obnaša nedopustno apolitično, čeprav obrača tudi denar kmetov.

Nasploh je premalo naredila na področju kmetijstva prav skupščina, oziroma je bilo potrebno večino ti-stega, kar je le storila, dobesedno izsiliti preko političnih organizacij, hvalili so se pa potem prav ljudje iz vodstva skupščine, češ: glejte, kako skrbimo za kmetijstvo!

II. Stabilizacija

Samo en primer:

— Vračanje proračunskih viškov gospodarstvu je v naši občini le fraza, kar konkretno dokazuje predlog rebalansa občinskega proračuna, ki bo te dni predložen skupščini. Kljub jasnim določilom zveznega zakona, ki je določil zamrzitev proračunskih viškov oziroma da se ti viški porabijo le na temelju samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, hoče del občinske uprave (oddelek za finance) in vod-

stvo občinske skupščine na star način kanalizirati te viške za uporabo na področju investicij, ki so sicer potrebne, le da se je potrebno za to res samoupravno dogovoriti. Akcijski program občinske konference ZKS je jasno narekoval, da je treba proračunske viške vrniti gospodarstvu, vendar omenjeni odgovorni komunisti to ignorirajo in se dogovarjajo o tem le z direktorji na neformalnih sestankih, kot je kolegij direktorjev.

III. Samoupravljanje

Druga stran je izvajanje samih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o financiranju splošnih družbenih potreb, ki naj bi v mnogo večji meri zamenjali tipično državni, proračunski način financiranja teh potreb. Mnogi komunisti v vodstvih podjetij in v samoupravnih organih se obnašajo neodgovorno, saj ali se sploh niso borili v svoji sredini za to, da bi njihova organizacija podpisala družbeni dogovor ali samoupravni sporazum, ali pa ne skrbijo za izvajanje dogovorov. To velja za že sklenjene dogovore o financiranju narodne obrambe, otroškega varstva, štipendij, telesne kulture in podobno (op. seznan. teh organizacij bom objavili v naslednji številki).

Zato moramo v osnovnih organizacijah in v organih občinske konference ZK takoj ugotoviti politično odgovornost komunistov v organizacijah, kjer ali sploh niso podpisali enega ali več družbenih dogovorov ali pa so jih zelo slabo, nepravilno izvajali (npr. ne plačujejo prispevkov, ne dajejo štipendij po kriterijih družbenega dogovora).

Značilno je tudi, da se o sklepanju družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma na ravni občine včasih razpravlja predvsem

v ozkem krogu direktorjev. Prav je sicer, da se tudi dogovarjajo, kakšno politiko bodo predlagali v organizacijah, kjer delajo, toda ne morejo v bistvu že odločati. Nedavno sem slišal na kolegiju direktorjev tudi takšne misli: »**Odločimo** vendar že danes, koliko bo znašala stopnja prispevka za stanovanjsko izgradnjo.« Zanimivo bi bilo slišati, kolikokrat je predsedstvo skupščine sklicalo na takšen posvet svoje prave partnerje, to je predstavnike delavskih svetov. Tem ostaja mnogokrat še vedno le vloga pritrjevanja na ponujene rešitve, ne pa aktivna vloga že pri samem nastajanju osnutkov pomembnih družbenih odločitev.

Zal moramo ugotoviti, da je aktivnost za resnično uveljavitev ustavnih dopolnil v praksi zelo šibka, da pa vodilni kadri v gospodarstvu ponekod celo zavirajo zlasti s prevelikim poudarjanjem nekaterih vprašanj, ki jih postavljajo kot neko veliko oviro.

Govorijo, da ni jasno, kaj je temeljna organizacija združenega dela itd.

Za ilustracijo le dva primera izvajanja ustavnih dopolnil:

Nadaljevanje na 5. strani

I. Kmetijstvo in zemljiška politika

Kljub jasnim stališčem II. konference ZKS o nalogah na področju kmetijstva in v nasprotju z akcijskim programom občinske konference ZKS Domžale ter s stališčem komiteja so odgovorni komunisti v predsedstvu občinske skupščine, njenih svetih in v občinski upravi na nekaterih področjih kmetijske politike zelo neodgovorno izvajali naloge — ali pa so jih celo minirali. Tako je bilo z zagotovitvijo sredstev za delo sklada za

Prvi primer je ustanavljanje Ljubljanske banke, oziroma preoblikovanje njene organizacije in upravljanja tako, kot zahtevajo ustavna dopolnila; v naši občini so se o tem dogovarjali zelo ozki krogi nekaterih direktorjev večjih podjetij in njihovih računovodij ter drugi redki posamezniki, v samoupravne organe vseh samoupravnih subjektov, ki imajo denar v banki, pa razprava ni segla, saj niti ni mogla, ker je vodstvo podružnice banke skoraj sistematično preprečevalo celo razpravo v organih ZK v občini — o čemer obstajajo primerni dokumenti, še več pa je bilo neformalnih pritiskov proti taki razpravi. Po nekaterih ocenah pomeni pristajanje na to, da bomo imeli v Domžalah v bodoče le ekspozituro banke namesto podružnice, v bistvu rešitev, ki je v nasprotju z dolgoročnimi interesi domžalskega gospodarstva.

— Drugi tak primer je financiranje dejavnosti krajevnih skupnosti, kjer nismo naredili tistega, kar narekuje 41. dopolnilo k Ustavu SRS, ampak hočejo ljudje v vodstvu občinske skupščine in v upravi stvari peljati po starem — ponujajo le drobtinice. Zakaj še vedno ni izdelan celoten sistem financiranja KS na novih osnovah, ki mora zagotoviti odločilen vpliv KS na delitev sredstev in na vodenje politike na posameznih področjih (od ceste, komunalnega opremljanja

itd.). O uporabi večine sredstev še vedno odločajo ozki upravni odbori skladov, ki mnogokrat ne spoštujejo ustavnih načel, da KS pripadajo sredstva, ki jih občani z območja posamezne KS plačujejo v skupna občinska sredstva — proračun.

Zato je še vedno dosti tega, da se govori po občini, kako je dobro vodstvo skupščine, ki je bojda dalo denar za to ali ono komunalno napravo. To vodstvo pa z ničemer ne nasprotuje takšnim licemernim in v bistvu škodljivim mnenjem, saj denar ustvarjajo vsi občani, ne pa vodstvo skupščine. To je svojevrstna oblika liderstva in samoljubnega pripisovanja zaslug le enemu delu družbenih dejavnikov v občini. Značilen za to je bil intervju predsednika skupščine, ki je bil pred nekaj meseci objavljen v »Delu«, kjer je družbeno-politične organizacije enostavno pozabil pri naštevanju tistih, ki so zaslužni za materialne uspehe v občini.

— Vprašati se moramo, kaj je storila ZK v občini, kaj je storil sindikat za takojšnjo uveljavitev ustavnih dopolnil, zlasti glede tistega dela XXI. do XXII. ustavnega dopolnila, ki govori, da delovni ljudje neposredno in enakopravno odločajo o skupnih zadevah. Zakaj še vedno niso dane bistveno večje pristojnosti zborom vseh delovnih ljudi v organizacijah združenega dela kot eni od oblik neposrednega odločanja?

— Davčna politika in davčna uprava

Rezultati na tem področju so skrajno slabi, da ne rečem katastrofalni. Davčno upravo mnogi le kritizirajo in to zlasti tisti, ki bi morali največ storiti za njeno usposobitev za normalno delo. Nismo ustvarili ne materialnih, ne kadrovskih in ne političnih pogojev za njeno dobro delo. Namesto 24 ljudi po sistematizaciji dela v njej le 14 ljudi, pa še od teh nekateri nimajo ustreznih kvalifikacij. Politično podpora pri izvajanju davčne politike so dobili davčni delavci pri vodstvu ZK v občini, tam, kjer bi jo pa najbolj potrebovali, pa je niso dobili — to je v občinski skupščini in njenih organih, pa tudi pri vodstvu občinske uprave. Svojevrstna klofuta je bila prav omenjena razprava v občinski skupščini lani spomladi. Konkretno naj omenim od cele vrste problemov za sedaj le dva, tri primere, v kakšnih razmerah in kako lahko dela naša davčna uprava:

Dolg spisek tistih obrtnikov, ki so bili osumljeni večjih ali manjših davčnih utaj, je — podpisan od načelnika davčne uprave tov. Drmala — več mesecev ležal pri tajniku občinske skupščine, ne da bi bilo karkoli storjenega. Ta spisek do danes še ni zagledal zelene luči — za sodnika za prekrške.

— Davčni delavci so naleteli na odpor pri zbiranju podatkov celo pri podružnici Ljubljanske banke, kar zanesljivo priča o svojevrstni politični moralni nekaterih ljudi.

Kaže, da morajo imeti kljub z zakonom določeni samostojnosti davčne uprave njeni delavci večkrat dovoljenje za ukrepanje in to ali od tajnika ali celo nekoliko višje — vsaj tako izjavljajo.

— Delavci davčne uprave so morali s tožbo pred sodiščem uveljaviti z zakonom in pravilnikom določene pravice do stimulativnega dela osebnih dohodkov glede na ugotovljene razlike pri davčni napovedi.

— Nekateri davčni uslužbenci so celo v času, ko so še delali v davčni upravi, vodili istočasno tudi poslovne knjige obrtnikom.

— Pri kadrovanju v davčno upravo so stalno prisotni poskusi raznih mahinacij, ki minirajo že v kali poskuse za njeno takojšnjo usposobitev za delo: človeku v tej upravi obljubijo stanovanje, ko pa pride čas za izpolnitev obljube, se začno neutemeljeni izgovori in podobno.

— Zanimivo je tudi, da sta po mnenju republiškega sekretariata za finance odgovorna za slabo delo davčne uprave v naši občini (skoraj 800 starih milijonov nepobranih davkov), predvsem vodstvo uprave in skupščine. Tovariš Ekart — pomočnik republiškega sekretarja — je to v zadnjem času zelo nedvoumno povedal na večjih javnih mestih.

Štipendiranje:

— Pri izvajanju štipendijske politike v občini, ki je bila sprejeta z družbenim dogovorom in na občinski skupščini, so se pojavili različni odpori — včasih na zelo samovoljen, birokratski način izraženi. Skupščina je npr. že decembra lani potrdila predlog UO Sklada za štipendije, da se v letu 1972 podeli 40 novih štipendij. Uradniki, ki so pripravljali proračun in že omenjena komisija za proračun ter Svet za družbeni plan in finance pa so čisto samovoljno iz predloga proračuna skoraj v celoti črtali sredstva za nove štipendije. Kljub jasnemu stališču komiteja občinske konference ZK, da je treba zagotoviti uresničitev programa podeljevanja štipendij, in kljub zagotovitvi tajnika, podpredsednika Černeta in predsednika občinske skupščine, da bo v predlogu to upoštevano, to ni bilo storjeno in je šele na sami seji skupščine prišlo do burne razprave in spremembe višine sredstev. Svojevrstno vlogo si je v štipendijski politiki dovolila tudi občinska uprava: konkretno oddelek za finance, ki lani na lastno pest ni poskrbela za ureditev finančnega poslovanja sklada za štipendije in posojila (niso uredili otvoritev žiro računa), zaradi česar lani v decembru niso bile pravočasno izplačane štipendije, ker denar delovnih organizacij za štipendije po družbenem dogovoru enostavno ni mogel biti vplačan na žiro račun, ker tega po skoraj letu dni ni bilo.

V zvezi s štipendijami še tole: nekatere delovne organizacije niso lani podpisale družbeni dogovor o štipendiranju, druge ga pa ne izvajajo.

Nekatere posebne oblike ustvarjanja socialnih razlik v naši občini:

V naši občini znajo nekateri na zelo prefinjen toda zelo enostaven način ustvarjati možnosti za pridobivanje nepravilnih socialnih razlik. Poglejmo samo nekatere primere:

— Zgrajena oz. asfaltirana je bila cesta do kegljišča v Domžalah pod firmo potreb športnega parka, čeprav služi predvsem interesom posameznika. V hribovitih predelih včasih ni denarja za to, da bi kupili dosti gramoza za zasipanje lukenj na cestah, ki ne zaslužijo več to ime.

— Nekateri ljudje v občini so dobivali zemljišča zastoj, čeprav njihov premoženjski in socialni položaj to ni zahteval. Zastoj so dobili gradbena zemljišča celo ljudje, katerih mesečni dohodki presegajo 400, 500 tisočakov.

Izven natečaja so dobili gradbena zemljišča pod firmo borcev ljudje, ki do tega nimajo pravice. To so nekateri odgovorni ljudje zelo lepo in rafinirano speljali. Na ta

način so dobili parcele tudi ljudje v pravosodju itd., zato ni čudno, da vse lepo teče dalje, kot da je v občini vse v redu. Mislim, da bi morali imenovati posebno partijsko ali skupščinsko komisijo, ki bo pregledala vse te zadeve. Enako tudi prodajo stanovanj in hiš v družbeni lastnini posameznikom. Razpolagam z nekaterimi imeni tovarišev, ki so delali na točkovanju takih hiš ali stanovanj in, ki sedaj izjavljajo, da so včasih dobili namig ali celo direktno navodilo, da prilagodijo točke tako, da bo vrednost hiše ustrezno zmanjšana — ker da je že dogovorjeno, za koliko bo nekdo kupil hišo. Tako smo prodali hiše, takrat vredne »med brati« 15, 20 starih milijonov, za štiri ali pet milijonov. Res je, da so na ta način prišli do hiše ali stanovanja tudi nekateri delavci — predvsem nekateri vodilni kadri iz gospodarstva, državne uprave in od drugod (zdravstva itd.). Formalno je sicer vse v redu, kar zagotavlja tudi javno pravobranilstvo, dejansko pa — izgleda — so stvari zelo zamotane in eksplozivne. Kdor je v to vtikal prste, jih je dobil po glavi. Popolnoma resno nekateri govorijo, da bi morali tistega, ki bi hotel raziskati te zadeve, vtakniti v norišnico. Zato predlagam, da se proučijo vse te zadeve in ugotovi odgovornost komunistov v skupščini, bivšem stanovanjskem podjetju, komisijah ZB NOV in svetu za družbeni plan in finance, pod katerih okriljem so se dogajale te stvari.

Dopuščam tudi možnost, da je nekaj stvari tudi prenapihnenih ali celo neresničnih, zato je tembolj potrebno, da se ugotovi resnica in posreduje javnosti — da ne bo še vedno preveč raznih podtikanj brez vsake podlage.

— Zelo značilna za moralni lik posameznikov — tudi članov ZK — v naši občini je, da so dobili kredite pod ugodnimi pogoji, da si zgradijo hišo, sedaj pa nočejo oddati stanovanja družbi, tako je morala JLA celo tožiti načelnika za notranje zadeve v Domžalah, da ji vrne stanovanje.

Posebno poglavje je tudi dodeljevanje kreditov za stanovanjsko izgradnjo, kjer ponekod enostavno ignorirajo socialne kriterije, ampak vse zreducirajo na vprašanje: kolikšna je tvoja lastna udeležba. Tisti, ki je ima malo, tudi dobi malo kredita in obratno.

Urbanizem: Kljub nekaterim zelo pozitivnim dosežkom, ki jih je dosegel Biro 71 s pomočjo občinske skupščine in Oddelka za gospodarstvo na področju urbanizma, imamo tu še vedno opravka z močnimi ostanki tehokratskega posiljevanja in reševanja, ki mora v končni fazi znova pripeljati do takšnih političnih konfliktov, kot smo jih imeli v prejšnjih letih. Nekateri ljudje pač ne sodijo v to dejavnost, ker nočejo ali niso sposobni razumeti, da je tudi to področje predvsem predmet širokega družbenega odločanja ne pa avtomatskega diktiranja.

Tak je bil pred nekaj dnevi primer enega od delavcev BIRO 71, ki je hotel enostavno diktirati visoko ceno priključkov za kanalizacijo, ki jo gradi KS Janše — čeprav so dejanski stroški izgradnje mnogo nižji. To je direkten poskus jemati ljudem iz žepa njihov trdo zaslužen denar. Mislim, da bi se moralo vodstvo BIRO 71 distancirati od takih metod in vsebine dela.

Drugi primer so grandomanski načrti nekaterih, da bi porušili za precej sto starih milijonov hiš v centru Domžal, da bi naredili prostor za stolpnice, ker, da je komunalno opremljanje novih zemljišč zelo drago, toda vprašanje je, ali

Nadaljevanje na 6. strani

IV. Socialno razlikovanje

Glede odpravljanja vzrokov in posledic socialnih razlik smo sicer dosegli določen napredek v občini, toda precej manjši, kot bi ga lahko in morali. To pa predvsem zaradi zelo močnih odporov vseh tistih, ki svoje osebne materialne in druge interese postavljajo pred širše družbene, ki branijo pridobljene privilegije.

Menim, da bi morali takoj oceniti nekatere pojave, ki so v direktnem nasprotju s stališči ZK o socialnem razlikovanju in ugotoviti politično odgovornost komunistov za takšne pojave.

Nekaj primerov:

V razpravi o znani zadevi suma davčne utaje dveh obrtnikov-odbornikov v občinski skupščini v lanskem letu so prišla do izraza stališča, ki pomenijo v bistvu protustavno, protipartijsko in protidržavno diskusijo. Mnogi odborniki, tudi komunisti in to na odgovornih mestih, so v tej razpravi dajali takšne ocene in stališča, ki direktno rušijo temelje naše družbene ureditve. Padale so takšne ocene, kot npr.: da organi UJV uporabljajo gestapovske metode itd. Zelo zanimivo je, da je v takratni razpravi o tem vprašanju prevladovalo mnenje, da je treba nujno ugotoviti, kdo je prijavil organom pregoni itd., kar pa je brez primere v zgodovini skupščinskega sistema. Na zatožni klopi so bili tisti, ki naj bi bili baje zadevo po nepotrebnem javili organom pregona.

Vodstvo skupščine in večina drugih komunistov-odbornikov niso storili prav ničesar, da bi zavrli tako diskusijo, da bi se od nje distancirali, s čimer so povzročili zelo težko situacijo pred glasovanjem o odvzemu odborniške imunitete omenjenima odbornikoma. Zelo zanimivo je tudi, da so kar tekmovali v opravičevanju cele zadeve, zlasti odborniki-obrtniki in odborniki-direktorji, kar zopet dokazuje povezovanje tehnokratov in drugih nosilcev odtujene ekonomske moči.

(Nadaljevanje s 5. strani)

ne bi bilo bolje te stotine milijonov dinarjev dati ljudem, ki nimajo osnovnih stanovanjskih pogojev.

— Kako nemogoča je bila situacija na tem področju pred ustanovitvijo BIRO 71 pa še en podatek: urbanistični načrt občine sploh ni bil sprejet in objavljen, čeprav so se tisti, ki so ljudem odrekali pravico do gradnje na posameznih področjih, sklicevali prav na ta, sicer v osnutku izdelan, pa nikoli objavljen, potrjen načrt.

Dvojni, trojni zaslužki!

Da ne bo podtikanj in nesporekov: nisem proti temu, da ljudje delajo popoldan in si s tem omogočajo večji dohodek. Sem le proti temu, da si ljudje pridobivajo dvojni zaslužek v zvezi s svojim delom — torej za zadeve, ki so v kakšni obliki povezane z njihovim rednim delom, da ne bi smeli prevzeti tistega popoldanskega dela, ki ga bodo drugi dan dopoldan sami kontrolirali — ali omogočali. Take primere pa imamo v občini kar pogoste. Zato bi morale OO ZK in samoupravni organi te stvari takoj pregledati in ukrepati. Tako nekateri delavci občinske uprave v delovnem času honorarno opravljajo strokovne posle za občinske sklade itd. Poseben primer je bil tudi pobiranje premij obveznega zavarovanja motornih vozil v odseku za notranje zadeve.

Kako smo ali nismo pripravljeni odgovorno, resno in racionalno iz-

vajati stališča ZK o odpravljanju vzrokov in posledic socialnega razlikovanja, lepo dokazuje primer izgradnje otroškega vrtca v Radomljah. Namesto, da bi bil že pod streho (sicer v montažni izvedbi), so se nekateri odgovorni ljudje in vodstvo skupščine in KS lotili nekakšnih demokratičnih akcij za zidani vrtec, čeprav je družbeni dogovor o izvajanju in financiranju otroškega varstva to točno uredil in so le podpisniki družbenega dogovora pristojni za njegovo spremembo. Ker so se prepričali o zidanem ali nezidanem vrtcu zelo zavlekli, imajo škodo otroci, ki še niso v vrtcu, pa tudi širša skupnost, ker se bo gradnja zaradi zavlačevanja seveda podražila.

Delitev osebnih dohodkov

Le podjetje Induplati — če sem prav informiran — je povečalo najnižji osebni dohodek glede na zadnje podražitve osnovnih življenjskih potrebščin, drugod pa so izgleda gluhi za probleme tistih, ki imajo tolikšne osebne dohodke, kot nekateri porabijo za bencin.

Zaposlovanje

Omenim naj le en drobec. Kako opravlja svoje delo služba za zaposlovanje kaže lanski primer ob srečanju naših zdomcev v hali Komunalnega centra v Domžalah: ponudili so zdomcem nekaj mest snailk in vratarjev. Da nimajo drugih podatkov, pravijo?! Izgleda, da mora gora k Mohamedu!

V. Stanje v drugih družbeno-političnih organizacijah in odnosi med vodstvi v občini

A.

V občini mnogokrat o zelo pomembnih vprašanjih ni bilo enotnosti med vodstvi družbeno-političnih organizacij in vodstvom občinske skupščine. Tak primer je bil pri volitvah novega vodstva ZK v občini decembra lani, ko so nekateri predsedniki občinskih vodstev (skupščin ZB NOV, ZMS) hoteli spodkopati predlagano vodstvo (čeprav so se najprej strinjali s predlogi) na čisto nesprejemljiv način, kar je težko nespoštovanje načela demokratičnega centralizma. Tu je najtežje napako storil del vodstva občinske organizacije ZB NOV, ki je zlorabil ugled in ime te organizacije za nepošten napad na vodstvo ZK v občini celo s takimi obtožbami, da vodstvo ZK prevzemajo bivši belogardisti itd. Posebej je treba poudariti, da so pismo, kjer stojijo te obtožbe, sestavili mimo vednosti predsedstva ZB NOV. Pozneje so ta napad ponovili z enakimi neupravičenimi obtožbami, ki direktno spodkopujejo ugled ZK v občini in pomenijo težko politično diverzijo, za katero bi morali takoj ugotoviti odgovornost njenih nosilcev (predsednika občinskega odbora ZB NOV in njegovega sekretarja).

B.

Na kadrovskem področju naj omenim na kratko le nekatere najbolj značilne primere deformacij in odporov:

1. Predsedniki najpomembnejših skladov in svetov v občini so po večini direktorji. Kaj to pomeni, je jasno vsakemu človeku, saj se da preko banke na te ljudi na zelo prefinjen način pritiskati tako, da

morajo včasih izvajati politiko, s katero se ne strinjajo v celoti. To bo morda marsikdo zanikal, nekateri pa v pogovorih na štiri oči to odkrito priznavajo. To bi morali takoj menjati.

2. V občini je bilo v zadnjih letih porušenih več dogovorov o posameznih kadrovskih rešitvah (npr. pri volitvah vodstva SZDL v občini, ZK itd.), za kar so odgovorni posamezniki, ki so govorili v imenu organizacij in organov, čeprav za to niso imeli nobenih pooblastil. Celotno pri volitvah predsednika občinske skupščine pred tremi leti in pol so nekateri odgovorni posamezniki iz vodstva sindikata in občinske uprave na nedopusten, v bistvu diverzantski način hoteli preprečiti izvolitev tov. Klemenca, danes pa se hočejo seveda prikazati drugače. To zadevo je ugotovil že komite ob oceni takratnih volitev.

3. Zaskrbljujoče je stanje v prosveti, članov ZK je zelo malo, idejnega oportunizma in nihilizma pa preveč. Idejnost pouka ni na potrebni ravni, na nekaterih šolah pa poučujejo celo strokovno in moralno neprimerni kadri (kar je veljalo doslej zlasti za večerne šole).

4. V upravi so na mnogih mestih ljudje, ki nimajo moralnih kvalifikacij (nekaj od teh je na zelo odgovornih mestih, so pa bili obsojeni zaradi zlorab, poneverb in tako dalje).

5. Del članstva ZK ali sploh ne izpolnjuje članskih obveznosti ali pa goljufa pri tem (ne plačujejo članarine od vseh dohodkov itd.).

6. Del kadrov v vodstvih ZMS, sindikata, ZB in drugod deluje s čisto oportunističnih ali frakciona-

ških pozicij, kar je lepo pokazala lanska razprava o akciji nekaterih poslancev (npr. v predsedstvu ZMS, vodstvo sindikata v občini se sploh ni izreklo v akciji itd.). Zato bi morali tovariši na teh mestih nujno razmisliti o svoji odgovornosti in odstopiti svoja mesta drugim.

7. Prisotni so poskusi gojenja kulta osebnosti, saj nekateri skoraj

vse zasluge za razvoj občine pripisujejo le predsedstvu skupščine, ali celo le predsedniku.

8. Takoj je treba preveriti celotno članstvo ZK glede izpolnjevanja vseh kriterijev, ki so za člane ZK najpomembnejši (osebna poštenost itd.). Tu se že pojavljajo odpori in omahljivost (npr. v upravi itd.).

Gozdna cesta Trnjava—Podobrshe, da ali ne. Kdo zavira?

Na pobudo krajevnih skupnosti Zlato polje in lastnikov parcel oziroma gozdov ob potoku Obrščica, se je dne 17. II. 1970. leta pričela akcija za gradnjo nove gozdne ceste Trnjava—Podobrshe. Takoj smo stopili v akcijo z nabiralno polo, saj je Gozdno gospodarstvo (GG) Domžale, kot investitor, pristalo na gradnjo ceste le pod pogojem, da prispevajo oziroma pokažejo dobro voljo z denarnimi sredstvi ali lešom tudi lastniki gozdov, ki bi jim cesta koristila in da brez odškodnine odstopijo zemljišče oziroma podpišejo odstopne izjave.

Na pričetku je šlo vse lepo. Z nabiralno polo smo nabrali 4450,00 din in 4,5 kub. metra lesa ter dobili podpise lastnikov parcel, da prostovoljno in brez odškodnine odstopijo zemljišče za gradnjo nove gozdne ceste. Vse to smo sporočili GG Domžale že 25. IV. 1970 s prošnjo za ogled trase in zakoličenje nove ceste ob potoku Obrščica. No, tedaj pa se je že zataknilo. GG Domžale ni pristalo na ogled trase in gradnjo vse dotle, dokler podpisniki ne dajo denarja in ga nakažejo na njihov žiro račun. Vse to se je zavleklo do letošnjega leta, da smo prepričali ljudi in denar izročili GG Domžale. Dne 9. II. 1972 smo nakazali GG Domžale 2600,00 din, ostalo pa odbije GG pri oddaji lesa.

To je omogočilo, da je le prišla komisija GG in si skupno s koristniki ogledala traso bodoče ceste. Komisija se ni strinjala s traso, ki vodi proti Trnovčam, ker je preveč strma in tudi z vodo bi bil problem. Zato smo se odločili, da prepričamo lastnike tov. Ano Hribar iz Trnjave, da proti odškodnini odstopi zemljišče ob potoku. Le-ta pa v to ni privolila. Kljub prizadevanju direktorja GG Domžale tov. Celarca in številnih lastnikov, ki so za cesto svoja zemljišča odstopili brez odškodnine, jo na noben način niso mogli prepričati. Kasneje je pristala v zamenjavo z neko drugo parcelo v bližini njene hiše. Lastnik pa jo ni hotel prodati in tudi predraga je bila, da bi jo odkupili. Torej je spet

vse obstalo. Posamezniki so si prizadevali, da bi cesto le nekako začeli graditi, zato so prepričali vodstvo GG Domžale, naj se cesta gradi po projektirani trasi, mimo stanovanjske hiše Ane Hribar, kjer že sedaj vodi kolovozna pot proti Trnovčam. Za to traso je pred tremi pričami (Grošel, Jeras, Slapar) podpisala, da prostovoljno odstopi in dovoli razširitev te poti. No ir. tu se je drugič zataknilo. Tovarišica ne pusti izvajati del tudi na tej trasi, čeprav je podpisala odstopno izjavo. Glede vode, na kar se ona izgovarja, bi se uredilo. Mi jo sedaj ne razumemo, čemu sedaj ne dovoli. Kaj je vzrok temu?

Mislim, da tudid ružba nima prav, ker dovoli posamezniku, da preprečuje in zavira razvoj kraja. Cesta bi bila gospodarskega pomena in je želja nas vseh. To ni zasebna zadeva, je stvar nas vseh, torej družbe.

Zakaj bi bila cesta potrebna? Predvsem za spravilo lesa iz gozdov, ki so ob potoku Obrščica. Tu les gnije in ga ne sekamo, ker se ne splača, saj ne dobiš voznika, ki bi bil pripravljen voziti po takem grabnu. V zimskem času je graben leden, poleti pa za sečnjo ni časa, pa tudi po travnikih se dela škoda.

Ne morem in ne morem verjeti, da so še taki, ki pravijo: »Če se je toliko let vozilo po grabnu, naj se pa še v naprej.« Zakaj se nebi izboljšalo, če se da? Sedaj »sije sonce« tako svetlo, da nikdar več ne bo. **Dejstvo je, da cesta bo, če ne danes pa jutri.** Toda takrat ne bomo spraševali, daš ali ne daš, dobil boš odškodnino po uradni ceni in sitnosti bo konec. Cesta bo speljana tam, kjer je trasa najbolj ugodna. Ne čudil bi se, če bi uničila kako njivo, da pa se tovarišica upira za labor in grmičevje, pa ne morem razumeti. Tu se vidi odnos človeka do človeka. Češ, jaz že imam cesto do hiše, ti pa kar skači čez vodo in po koreninah gozdnih dreves. No, pa upam, da se bo cesta gradila kljub nasprotovanju tov. Ane Hribar, ki sedaj edina zavira delo. V. Jeras

NAPELJAVA TELEFONA V KRTINO

Odbor krajevnih skupnosti Krtina se je na podlagi želja občanov in glede na pomembne denarne prispevke, ki so jih občani že prispevali, pomenil s podjetjem za PTT promet Ljubljana o napeljavi telefona.

Podjetje PTT je pristalo na napeljavo ter tudi izdalo naročilnico za pričetek del. Linija naj bi bila napeljana mimo Erbežnika v Krtini, kjer naj bi bil en telefonski aparat, do sejmišča na Brezjah, kjer bi bil drugi aparat.

Telefonska povezava Krtine z ostalimi kraji ne bo služila samo krtincem, pač pa vsem občanom v krajevni skupnosti Krtina. Svet za finance pri skupščini Domžale je

upoštevajoč navedbe o pomembnosti telefonske zveze za prebivalce tega področja, že namenil določena sredstva za te namene.

Prebivalci pa pričakujejo, da bodo skupščina in njeni organi še nadalje podpirali prizadevanja občanov. V mislih imam tudi prostovolno delo, ki ga občani v odročnejših krajih lažje opravijo, kot pa prispevajo v denarju. Mislím, da bi ob napeljavi telefonske linije v Krtino morali razmišljati tudi o podaljšanju te linije v vasi Moravške doline (Zalog, Krašce, Vrhpolje itd.), kar bi bilo ravno tako potrebno in mogoče celo ceneje, kot pa, če bomo vsako leto potegnili nekaj sto metrov linije. R. O.

S seje občinske skupščine meseca novembra

7. novembra 1972 so se odborniki občinske skupščine sestali na svoji 35. seji. Na dnevnem redu je bilo kar 21 točk dnevnega reda. Med obema sejama je skupščina izgubila enega člana, in sicer je med tem umrl odbornik Ciril Jensenšek iz Peč, katerega spomin so odborniki počastili s trenutkom molka. Soglasno so sprejeli tudi predlog resolucije, s katero skupščina občine Domžale protestira proti šovinističnim izpadom na Koroškem.

Nato so se odborniki, večina ponovno, seznanili z vsebino Pisma predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ, kakor tudi s sklepi in stališči, ki jih je v zvezi z njim sprejela občinska konferenca ZK v Domžalah na svojem III. zasedanju. Tudi na občinsko skupščino in njene organe se nanašajo naloge in ukrepi, ki jih predvideva Pismo, zato so odborniki tudi spomnili na konkretne zadolžitve tako na področju davčne politike, odpravljanju socialne diferenciacije, stanovanjske izgradnje, na področju socialne in štipendijske politike, otroškega varstva in šolstva, na področju kmetijske politike, in na področju sodelovanja s KS in drugih. Z ozirom na številne in zahtevne naloge skupščine in njenih organov na vseh teh področjih so odborniki sklenili, da je treba do prihodnje seje skupščine pripraviti kritično oceno dela občinske skupščine in program nalog, ki izvirajo iz Pisma.

Nadalje se je v zvezi z zaključki občinskega sindikalnega sveta Domžale razvila razprava o moralno-politični odgovornosti poslancev in se nato osredotočila na odgovornost poslancev gospodarskega zbora Iva Sonca in Jožeta Pogačnika, ki sta na seji omenjenega republiškega zbora pri sprejemanju sklepa o odvzemu imunitete poslancu Vujčiču glasovala tako, da sta se glasovanja »vzdržala«. V obširni razpravi so odborniki temeljito pretresli »za« in »proti« razlogom za njuno »vzdržanje« pri glasovanju. Prečitano je bilo tudi gradivo, ki so ga v zvezi z »zadevo Vujčič« dobili poslanci. Odborniki so menili, da bi se lahko na podlagi predloženega gradiva tudi omenjena poslanca pravilno opredelila. Zato niso mogli najti opravičila za njuno ravnanje pri omenjenem glasovanju in sklenili, naj odstopita s poslanske funkcije.

Po obravnavi in potrditvi sklepov pretekle seje je sledila obravnava obširnega gradiva in prispevkov s področja stanovanjskega gospodarstva. S prenašanjem funkcij zveze je namreč skrb za urejanje skoraj vseh vprašanj s področja stanovanjskega gospodarstva bila prenešana na republike in občine. Republiški zakonodajni organ je v zvezi s tem že v začetku leta sprejel resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, nadalje zakon o programiranju in financiranju graditve stanovanj ter zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu. Namen resolucije in obeh zakonov je ureditev perečih vprašanj na področju stanovanjskega gospodarstva, preprečitev gradnje stanovanj, odpravljanje pogojev za socialno razlikovanje na tem področju ter boljše pogoje za tiste, ki potrebujejo ali bodo potrebovali stanovanje. Omenjena resolucija in zakonodaja pa nalaga tudi občinskim skupščinam številne obveznosti na tem področju. V zvezi s tem pripravlja posebna komisija program srednjeročnega razvoja stanovanjske graditve v občini, ki bo kot srednjeročni program razvoja občine še predmet javne razprave. Z realizacijo tega programa naj bi bilo v naslednjih štirih letih v maksimalni meri urejeno stanovanjsko vprašanje v smislu resolucije stanovanjskega razvoja in ustvarjeni pogoji za hitrejšo zadovoljevanje stanovanjskih potreb delovnih ljudi. V zvezi s tem pa se bo treba dogovoriti o najnižji stopnji prispevka iz osebnega dohodka za stanovanjsko graditev in o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu, kakor tudi glede družbenega dogovarjanja o obveznem združevanju dela sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve.

V razpravi, ki je sledila na podano obrazložitev, je predsednik sveta za finance Sandi RIHTAR opozoril na spremembo davčnega sistema glede proračunskega dohodka od strani delovnih organizacij, ki ne bo več odvisen od osebnega dohodka, ampak od uspešnosti gospodarjenja posamezne delovne organizacije. Ker

bo povečana dejavnost na tem področju zahtevala še dodatna proračunska sredstva je treba to spremembo v davčnem sistemu upoštevati. Predsednik skupščine je v zvezi s tem pojasnil, da je ustrezen izračun v zvezi s tem že napravljen na osnovi uspehov zaključnih računov delovnih organizacij za leto 1971, ki kaže, da bo prispevek gospodarskih organizacij manjši morda le za 1 %, vendar pa bo skupščina zahtevala dohodek tudi od organizacij, ki niso temeljne organizacije združenega dela in doslej niso imele samostojnega obračuna, kakor tudi od gradbenih podjetij, ki bodo več kot polovico leta delala na območju občine. Na ta način se bo dohodek proračuna verjetno še ustrezno povečal. Nato je ponovno spomnil na problematiko na stanovanjskem področju, ki jo bodo morale delovne organizacije bolj kot doslej pomagati reševati svojim delavcem, predvsem z ustreznimi stanovanjskimi krediti. Pomembna naloga v zvezi s tem bo seveda tudi občinske skupščine njenih organov in služb na področju socialnega varstva in tudi krajevnih skupnosti. Posebno pereč je tudi stanovanjski problem sezonske delovne sile, zato še posebej za gradbeno podjetja velja, da takoj pristopijo k urejanju stanovanjskih razmer svojih delavcev. **Po zaključeni razpravi so se odborniki strinjali, da gre do predlaganih odloki in predlog samoupravnega sporazuma o izločanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo v javno razpravo, nakar bodo predloženi občinski skupščini v potrditev.**

lnž. Stane Omahna, predsednik sveta za gradbene zadeve in urbanizem, je bil nato poročevalec za naslednjih šest točk dnevnega reda z urbanističnega in gradbenega področja. Najdalj so se odborniki zadržali pri obravnavanju arhitektonskega dela zazidalnih načrtov Domžale-center, Trzin, Radomlje in Mengeš. Med drugim je bilo ugotovljeno, da so se zadnji večji zazidalni dokumenti naročali v letu 1967 in 1968, leta 1969 in 1970 so naročeni zazidalni načrti zajemali le manjša območja, v letu 1971 pa so bili naročeni zazidalni načrti za Mengeš in razni manjši popravki. Z ozirom na to ni trenutno na razpolago nobenih lokacij, niti za blokovno gradnjo. Sklad za urejanje mestnih zemljišč je nato naročil pri Biro-ju 71 zgoraj navedene zazidalne načrte, ki so že bili v javni razpravi in je bilo dano nanje skupaj 45 pripomb, od katerih je bila ena tretjina umestnih in so bile zato tudi upoštevane. Svet za gradbene zadeve in urbanizem je predlagal skupščini, da potrdi arhitektonski del zazidalnih načrtov in, da zagotovi sredstva za njihovo izdelavo, ki se bodo vrnili v proračun oziroma sklade, ko bodo načrti realizirani. S pripravo in realizacijo omenjene dokumentacije bi na okoli 180 ha čistih gradbenih zemljišč dobili okoli 1850 novih stanovanj za okoli 6.700 ljudi. Za izdelavo teh načrtov bo potrebno zagotoviti okoli 160 mio SD skupaj z načrti komunalnih naprav. **Skupščina je nato soglasno potrdila arhitektonski del zazidalnih načrtov in sklenila, naj se glede financiranja sporazumejo pristojni skladi skupaj s predstvom skupščine in pristojnimi upravnimi organi, ter o načinu financiranja obveste občinsko skupščino na naslednji seji.**

Nadaljnji predpis s tega področja, ki ga je sprejela skupščina, je bila sprememba urbanističnega načrta in urbanističnega reda. S tem bodo zagotovljene nove gradbene površine, in sicer na področju stanovanjske cone Radomlje, na območju mesta Domžale in druge. S prekvalifikacijo stanovanjskih con, ki se doslej urejajo z zazidalnim načrtom v cone, ki se bodo urejale s posamezno ali skupinsko lokacijsko dokumentacijo bo lažje in hitreje pridobiti oziroma izkoristiti gradbene površine razen v Domžalah še na območju Trzina, Mengeša (Muljava in Zavrti), v Preserjah, Škerjančevem, Dobu in Moravčah. Z nadaljnjim odlokom so bile izločene površine za lokacijo bencinskega servisa ob Savski cesti v Domžalah, nadalje spremenjen zazidalni načrt za področje med Križno, Ljubljansko in Ozko ulico, sedanjo Pot na Pridavko ter železniško progo v Domžalah, kjer se bodo ob železniški progi Ljubljana—Kamnik predvidene vrstne hiše nadomestile z individualnimi. Z naslednjim predpisom je skupščina določila gradbena dela, za katera ni potrebno lokacijsko in gradbeno dovo-

ljenje in o gradbenih delih, za katera se izda samo gradbeno dovoljenje. Zadnji iz te skupine občinskih predpisov je bil odlok o določitvi pomolnih objektov ter meril, po katerih se določijo zemljišče, namenjeno za normalno uporabo že zgrajenega objekta.

Svet za finance je predložil skupščini predlog za spremembo odloka o prometnem davku. Svet za finance je namreč predlagal naj bi davčne olajšave zajele še nekatere nove storitvene obrti, da bi se tudi njihov razvoj čimbolj stimuliral. Odborniki so imeli še dodaten predlog, in sicer naj velja olajšava tudi za pletarsko obrt, in sicer za izdelke iz trsa in protja.

Sledila je obravnava in informacije o založenosti trgovine, preskrbe občanov in cenah ter poročila tržne inšpekcije. Svet za blagovni promet je namreč velikokrat razpravljal o založenosti trgovine in tudi občani se pogosto pritožujejo nad slabo preskrbo z osnovnimi življenjskimi artikli v trgovinskem omrežju v občini Domžale. Napravljena je bila primerjava založenosti z osnovnimi prehrabnimi artikli in primerjava njihovih cen v prodajalnah v Domžalah, Mengšu, Radomljah in na Viru ter primerjava s cenami v Ljubljani. Ugotovljeno je bilo, da so cene istih proizvodov v posameznih prodajalnah zelo različne. Kvaliteta sadja in zelenjave v večini prodajaln ne ustreza niti II. kvaliteti, čeprav je kot taka v prodaji. Primerjava s cenami v Ljubljani pa kaže, da je blago v Ljubljani precej cenejše. V glavnem je iz poročila razvidno, da v domžalski trgovini precej stvari ni urejenih, zato je tudi ugotovljen velik odliv kupne moči v sosedne občine, predvsem ljubljanske. Razpravljalci iz območij večjih središč občine so kritizirali nezanimanje trgovinskega podjetja Napredek, da bi tudi na teh območjih zagotovilo za svoje trgovine ustrezne prostore, da bi bolj gledalo na založenost obstoječih trgovin ter sploh v večji meri upoštevalo zahteve potrošnikov v teh krajih (Jarše, Homec, Vir, Moravče, Ihan, Dob in drugi).

Z ozirom na ugotovljene pomanjkljivosti je skupščina zahtevala naj omenjeno podjetje do prihodnje seje skupščine predloži investicijski program za naslednje leto ter drugo dokumentacijo v zvezi s poslovanjem in razvojem podjetja. Sprejet je bil tudi predlog, da bi preko občinskega poročevalca seznanjali potrošnike s cenami življenjskih artiklov po posameznih trgovskih poslovalnicah. Tudi obsežno poročilo tržne inšpekcije je vsebovalo podobne kritične ugotovitve v zvezi s cenami, založenosti in kvalitete ter druge pomanjkljivosti v zvezi s preskrbo prebivalstva.

Svet za blagovni promet je nadalje predložil skupščini v sprejem predlog odloka o maloprodajni ceni kruha, ki predvideva spremembo cene za črni kruh, in to od 1.90 na 2.20 din. Ta in cene še druge vrste kruha so določene s sporazumom o vskladitvi maloprodajnih cen kruha, sklenjen v gospodarski zbornici SRS meseca septembra letos. Predlagani odlok je skupščina sprejela z večino glasov in nato tudi pooblastila svet za blagovni promet za predpisovanje ukrepov in družbeno kontrolo cen v smislu določb 9. in 10. člena zakona o ureditvi nekaterih vprašanj družbene kontrole cen v SR Sloveniji.

Z nadaljnjim sklepom je skupščina dopolnila odlok o javnem redu in miru ter odlok o ustanovitvi komisije za ugotavljanje izvora premoženja, ki naj bi štela odslej šest članov.

Odborniki so nato obravnavali obširneje poročilo o vaji splošnega ljudskega odpora, ki je bila v mesecu septembru na širšem območju KS Mengeš, Trzin, Domžale in Radomlje. Vaja je razen manjših pomanjkljivosti dobro uspela in potrdila, da je osnovni koncept in organizacija SLO v občini pravilno postavljena, da pa je treba nekatere elemente dograjevati in izpopolnjevati.

Podpredsednik skupščine Jakob Černe je nato obvestil navzoče o poteku priprav na združen zdravstvenega zavarovanja delavcev in zdravstvenega zavarovanja kmetov in s tem izenačitev pravic kmečkih zavarovancev z delavskimi. Zavarovanci obeh skupnosti zdravstvenega zavarovanja se bodo o tem odločili na referendumu, ki bo za zavarovance — kmete v nedeljo 19. t. m. in za zavarovance — delavce, obrtnike in njihove zaposlene, upokojece in druge uživalce zdravstvenega varstva v ponedeljek 20. t. m. Ko je isti poročevalec podal še poročilo o zasedanju delegatov občin na 27. in 28. zasedanju delegatov je skupščina nato na predlog komisije za volitve in imenovanja sprejela sklep o razrešitvi komisije za likvidacijo podjetja Dom — servis Mengeš; nadalje o imenovanju komisije za priprave družbenih dogov-

Nadaljevanje na 10. strani

rov o kadrovskih vprašanjih v občini, ki jo sestavljajo: predsednik Ivan VIDALI, podpredsednik SOB in člani Čedomir Deletič, Franc Gerbec, Marjan Kaliman, Bojan Krištof, Janko Ukmar in Mavricij Volgemut. Komisija bo spremljala in sistematično obravnavala problematiko s področja kadrovske politike v občini. Nadalje je skupščina imenovala komisijo za izvedbo referendumov glede združitve zdravstvenega zavarovanja delavcev in zdravstvenega zavarovanja kmetov, ki jo sestavljajo: predsednik Mavricij Volgemut, predsednik občinskega sodišča, ter člani: Mira Povž, Marjan Slapšak, Peter Primožič in Štefan Rozman. Na predlog upravnega odbora sklada za štipendije in posojila je skupščina sprejela tudi sklep o razrešitvi Miodraga Popoviča članstva v omenjenemu odboru ter

namesto njega imenovala za člana UO sklada za štipendiranje in posojila Slavico Gerbec.

Pri »vprašanjih in predlogih« odbornikov je predsednik občinske skupščine prečital vprašanja odbornikov z območja KS Vir, ki zahtevajo naj cestni sklad občine predloži obračun dohodkov in izdatkov s stanjem na dan 31. 10. 1972 in poročila o vseh morebitnih prekoračitvah in nepokritih investicijah na tem področju. Tudi ostali odborniki so podprli njihovo zahtevo, zato mora sklad do prihodnje seje skupščine pripraviti zahtevano poročilo. Pravtako so se odborniki strinjali z zahtevo odbornika Iva Kralja, da se del naselja Podrečje, ki je na južni strani Šumberka v Domžalah ustrezno preimenuje in s tem odpravijo dosedanje problemi zaradi zamenjav s severnim delom naselja Podrečje, ki je na virski strani.

Odborniško vprašanje

Spoštovani tovariši

predsednik SOB Domžale

1. Cestni sklad pri SOB Domžale naj predloži obračun vseh dohodkov in izdatkov s stanjem na dan 31. 10. 1972 in poročila o vseh eventualnih prekoračitvah in nepokritih investicijskih obveznostih v tem času;

2. odborniki menimo, da je treba bolj uveljaviti samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje krajevnih skupnosti v okviru skupščine občine Domžale.

Zaradi tega predlagamo, da je potrebno še pred pričetkom razprave o proračunu za leto 1973 sklicati zbor delegatov krajevnih skupnosti, ki naj razpravljajo o

problematiki, ki se tiče krajevnih skupnosti, njihovih dolžnosti in pravic v skladu z občinskim statutom.

Naprašamo vas, da nam na oba odborniška vprašanja odgovorite pismeno.

Vir, dne 3. 11. 1972.

Odborniki občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti s področja krajevnih skupnosti Vir
Janez Gabršek
Milan Korošec
Andrej Pangeršič
Sandi Rihtar
Ivan Cerar
Janez Močnik

Tekmovanje ZRVS v streljanju

Po končanem urjenju v streljanju z polavtomatično puško v krajevnih organizacijah rezervnih vojaških starešin, je občinski odbor ZRVS Domžale dne 29. oktobra na strelišču v Ljubljani, izvedel občinsko prvenstvo s tem orožjem.

Tekmovanje je bilo razpisano za ekipe krajevnih organizacij in posameznike, katerega se je udeležilo 22 naših članov, ki so v svojih organizacijah dosegli najboljše rezultate.

Tekmovanja se je udeležilo 5 ekip. Svoje ekipe niso poslale krajevnice organizacije Mengeš in Moravče.

Med ekipami je zmagala ekipa starešin iz Radomelj v kateri so bili: Marčun Metod, Rihter Franjo, Golob Edvard in Blejc Vinko, dosegli so 231 točk.

Drugo mesto je zasedla I. ekipa krajevnice organizacije RVS Domžale z 200 točkami;

tretje mesto — II. ekipa kra-

jevne organizacije RVS Domžale svaja za večino udeležencev prva 197 točkami;

četrtο mesto — III. ekipa Krajevnice organizacije RVS Domžale s 150 točkami;

peto mesto pa je pripadlo ekipi krajevnice organizacije RVS Vir-Dob, ki je zbrala 147 točk.

Tretja ekipa Domžal in Vir-Dob nista bili kompletni.

Med posamezniki so najboljše rezultate dosegli:

Novak Slavko, KO Domžale —

71 točk,

Marčun Metod, KO Radomlje —

69 točk,

Likar Milan, KO Domžale — 66

točk,

Loboda Anton, KO Domžale —

66 točk,

Žagar Marjan, KO Domžale —

64 točk,

Golob Edvard, KO Radomlje —

59 točk,

Rihter Franjo, KO Radomlje —

59 točk,

Kajbič Marko, KO Domžale —

55 točk,

Stupica Božo, KO Vir-Dob, 52

točk,

Dernulovec Milan, KO Vir-Dob

— 48 točk.

Najboljši ekipi in petim najbolj-
šim posameznikom so bile podelje-
ne lepe križne in praktične na-
grade.

MB

Uspešno položili izpit zrelosti

Pravkar je za nami tridnevno intenzivno delo na osposabljanju poveljstev partizanskih enot domžalske in kamniške občine, ki so po metodi »skupinske vaje« reševala zahtevne naloge o načinu vodenja in uporabi svojih enot v morebitnih vojnih situacijah. Ne glede na to, da je bilo reševanje nalog le po topografskih kartah in so bile enote »plavih« in »rdečih« samo zamišljene, je moralo biti delo opravljeno tako kot bi poveljevali v resničnih pogojih.

Taka oblika vzgoje poveljstev je brez dvoma zelo koristna, saj zahteva od slehernega člana poveljstva polno angažiranje, razmišljanje in odločanje tako posameznika kot celega kolektiva. Dobro ocenjena situacija v določenem trenutku ter razsodno odločanje o uporabi svojih enot sta zagotovilo za uspeh v boju.

Opazovalec te vaje je dobil vtis, da se nahaja v središču zapletenih dogajanj dobro utečenega poveljniškega stroja, četudi je bila ta

takih razmer. Izredna prizadevnost vseh starešin poveljstev ni bila zaman. Uspeh vaje je bil nad pričakovani.

Uspela razstava ročnih del

Sekcija za družbeno aktivnost žena pri občinski konferenci SZDL je v oktobru pripravila razstavo ročnih del v Hali komunalnega centra v Domžalah. Namen razstave je bil javnosti prikazati doslej še ne obdelano področje dela naših žena in njihove aktivnosti. Na razstavi je sodelovalo 57 žena iz Domžal, Radomelj, Jarš in Moravč. Posamezne razstavljene vzorine je izdelalo v 218 primerkih 48 žensk in mladine. Poleg tega so svoje usluge v materialu in opremi nudile tudi delovne organizacije: Induplati, Slovenijales Radomlje in Toko Domžale. Na svečani otvoritvi je podpredsednik občinske konference SZDL tovariš Pavel Peterka poudaril tradicijo in marljivost slovenskih žena pri ročnih spretnostih in estetsko izdelanih vzorinah. Posebej je poudaril humano zamisel, da so žene namenile ves čisti dohodek plemenitemu cilju — izgradnji Onkološkega inštituta v Ljubljani. Pričakujemo, da to ni enkratna akcija žena na območju občine ampak, da bo našla odmev tudi v drugih krajih, je zaključil govor in odprl razstavo.

Tridnevno razstavo si je ogledalo preko šeststo občanov, ki so v knjigo vtisov napisali nešteto pohval in pozdravili zamisel organizatorjev.

Humanost te razstave pa so razumeli tudi občani — obiskovalci, saj je čisti dohodek znašal 13.930,00 dinarjev in sicer: od prodanih izdelkov 7810,15 din.

Od prostovoljnih prispevkov 6522,85 din.

ZAPISNIK

o izidu referendumov za plačilo prispevka za modernizacijo ceste v Loki pri Mengšu.

Komisija:

Predsednik: Sinigoj Rudi

Člana: Ručigaj Peter in Testen Tine

Namestniki: Majcen Marjan, Tavčar Anton ml. in Stopar Anton.

Komisija se je sestala v nedeljo, 12. 11. 1972, ob 6.30 v gasilskem domu Loka, pregledala predloženi material in sicer:

volilni imenik, v katerem je vpisanih 483 volilcev;

preštela je glasovalne (volilne) lističe, ki jih je bilo skupaj 500.

Referendum se je pričel ob 7. uri.

Ob 18. uri je komisija zaključila z delom, preštela glasovalne lističe in ugotovila naslednje:

Po volilnem imeniku je volilnih upravičencev 493. Opravičeno odsotnih (JLA, bolnišnica, inozemstvo) je bilo 25, skupaj je glasovalo 345 upravičencev, od tega »ZA« samoprisepek 318 ali 67,9 %, »PROTI« je glasovalo 23 volilcev ali 4,9 %, NEVELJAVNIH glasov pa je bilo 4 ali 0,85 %.

KONČNI IZID REFERENDUMA JE:

67,9 % »ZA« samoprisepek

4,9 % »PROTI« samoprisepek

Loka, 12. 11. 1972

Člani komisije:

Sinigoj Rudi

Testen Tine

Tavčar Anton

Majcen Marjan

Poveljstva partizanskih enot našega ožjega območja so uspešno položila izpit zrelosti, zato v jutrišnji dan gledamo bolj sproščeno in samozavestno.

Celotni znesek je bil nakazan skladu za izgradnjo Onkološkega inštituta.

Organizator in občani pričakuje-
mo, da to ni bila enkratna akcija temveč, da bo to stalna oblika, ki bo prikazala delo naših žena z najrazličnejših področij njihove aktivnosti.

K. K.

**Onkološki inštitut
Sklad za gradnjo novega
inštituta**

Ljubljana 5, P. P. 17,
Vrazov trg 4

ZAHVALA

Za prispevek, ki ste ga namenili Skladu za gradnjo Onkološkega inštituta, se vam najlepše zahvaljujemo.

S tem ste pripomogli, da bodo sredstva za prepotrebno stavbo inštituta čimprej zbrana in da se bo gradnja lahko preje pričela.

Vaš materialni in hkrati tudi moralni prispevek za gradnjo je dobrodošel, saj ste na ta način najbolj uspešno pripomogli k rešitvi problema ustrezne oskrbe rakavih bolnikov Slovenije.

Vaš prispevek nedvomno pomeni tudi veliko moralno oporo kolektivu inštituta, ki si vztrajno prizadeva, da bi se gradnja čimprej pričela in se vam zato še posebej najiskrenejše zahvaljujemo.

S tovariškimi pozdravi,

direktor:

prof. dr. Božena Ravnihar

Požarnovarnostni teden 1972 v občini Domžale

V počastitev tradicionalnega tedna požarne varnosti, praznika slovenskih gasilskih organizacij, je tudi Občinska gasilska zveza Domžale pripravila obširen program strokovnih in kulturnih prireditev. Celotni program je bil sestavljen iz treh dejavnosti in sicer:

- tekmovanje pionirjev, mladincev ter članov
- prikaz gasilsko reševalne akcije ob večjem požaru
- gasilska akademija s kulturno zabavnim programom

Razveseljiva je bila letos velika udeležba desetin gasilskih društev na tekmovanjih. Prvo nedeljo se je pomerilo v gasilskih veščinah 16 pionirsko-mladinskih desetin, ki so dosegle naslednje rezultate po skupinah:

Pionirji mlajši:

Desetina Gasilskega društva Mengeš, desetina Gasilskega društva Dob, desetina Gasilskega društva Lukovica I, desetina Gasilskega društva Lukovica II, desetina Gasilskega društva Radomlje.

Prva tekmovalna desetina je prejela nagradno zastavico.

Pionirji starejši:

Desetina Gasilskega društva Mengeš, desetina Gasilskega društva Radomlje, desetina Gasilskega društva Krašče, desetina Gasilskega društva Lhan, desetina Gasilskega društva Loka.

Prva desetina je prejela nagradno zastavico.

Mladinci:

Desetina Gasilskega društva Dob, desetina Gasilskega društva Homec, desetina Gasilskega društva Rova, desetina Gasilskega društva Trzin.

Prva desetina je prejela nagradno zastavico.

V tej skupini so samostojno nastopile tudi mladinke iz Radomelj za kar so bile nagrajene s posebno zastavico.

Naslednjo nedeljo je bilo tekmovanje za člane in članice iz gasilskih društev ter gospodarskih organizacij. Sodelovalo je 28 desetin, od tega 24 moških in 1 ženska desetina iz gasilskih društev ter 2 moški in 1 ženska desetina iz gospodarskih organizacij. Po sprejetem nagradnem kriteriju so se vse desetine razvrstile v tri skupine z barvno oznako »gasilske cevi«: v prvi skupini z oznako »Rdeče gasilske cevi« so:

Desetina Gasilskega društva Mengeš, desetina Gasilskega društva Mengeš II, desetina Gasilskega društva Topole, desetina Gasilskega društva Dob II, desetina Gasilskega društva Mengeš II, desetina Gasilskega društva Dob I, desetina Gasilskega društva Vir, desetina Gasilskega društva Trzin.

V to skupino so se uvrstili tudi desetina gospodarskih organizacij HELIOS Domžale in desetina TOKO Domžale.

Posebno pohvalo pa zasluži tudi ženska desetina Gasilskega društva Krašnja in desetina gospodarske organizacije TOSAMA Domžale, ki so kljub zahtevnemu programu dosegle odlične uspehe.

V drugi skupini z oznako »modre gasilske cevi« so:

desetina Gasilskega društva Radomlje II, desetina Gasilskega društva Moravče, desetina Gasilskega društva Domžale, desetina Gasilskega društva Radomlje III, desetina Gasilskega društva Jarše-Rodica, desetina Gasilskega društva Homec I, desetina Gasilskega društva Loka, desetina Gasilskega društva Krašče.

V tretji skupini z oznako »rumena gasilska cev« so se uvrstili:

desetina Gasilskega društva Radomlje I, desetina Gasilskega društva Prevoje, desetina Gasilskega društva Homec II, desetina Gasilskega društva Stob, desetina Gasilskega društva Lhan, desetina Gasilskega društva Krašnja, desetina Gasilskega društva Trzin II, desetina Gasilskega društva Pšata.

Praktična vaja desetin ObGZ Domžale

Teoretično pridobljeno znanje na tekmovanjih se je uspešno realiziralo na improviziranem velikem požaru Komunalnega centra v Domžalah. Skupno je sodelovalo 17 gasilsko-reševalnih desetin. Motiv gašenja je bil težak, ker smo morali črpati vodo v oddaljenem potoku Mlinščica. Verižni sistem dovoda je bil napeljan v nekaj minutah. V tej vaji je sodelovala tudi Poklicna gasilska brigada iz Ljubljane z veliko 45 metrsko avtomatsko lestvijo za reševanje ljudi in gašenje požara. Skupni uspeh je pohvalen. Vsi gledalci smo bili priča visoki strokovni usposobljenosti gasilskih enot in hitri gasilsko reševalni akciji. Škoda je, da takšne vaje niso združene z ostalimi enotami Civilne zaščite naše občine.

M. L.

Dobeno — Pohorje v malem

Ko sem bil na obisku pri nekem kmetu na Dobenu, mi je prišel v roke »Občinski poročevalec«, katerega sem prečital od notice do notice. Tedaj mi je prišlo na misel, da bi kot turist tudi jaz prispeval v vas list. Občina Domžale nima dosti turističnih točk, posebno ne v višjih legah kot je Mengeška koča na »Gobavici« in Dobeno z razsežnimi griči, pa še na teh je le po eno gostišče.

Dobeno zajema obsežno področje, ki je zanimivo posebno za pešca, saj je celi dve uri hoda od vznožja pa do mestne meje Rašica

— Stolp. Na tem področju je polno zanimivosti za različne turiste in ob vseh letnih časih, posebno primerna pa je jesenska sezona. Preko tega področja oziroma pobočja, ki gre do najvišje točke 660 m, je šest poti, ki so vse uporabne za pešce, le ena pa za silo za motorna vozila. Markirane poti so le od Črnuč do Stolpa — Rašica in delno Dobeno. Vse markirane stezice, ki so zelo nazorno opremljene tudi z napisi, je samoiniciativno napravil star poznavalec in ljubitelj naših planin in sedaj občudovalec Dobenskega pogorja, njega flore

Delavci postaje milice v Domžalah so bogatejši za tehnično pridobitev — »radar«. Kot je videti na sliki, ga s pridom uporabljajo.

Šoferji — v bodoče torej počasneje!

in favne. Mislim, da ne bo zamere, če ga izdan, to je tov. Albin Umnik iz Ljubljane (polnega naslova ne smem imenovati), katerega lahko srečate na Dobenu tudi po dvakrat tedensko. Pravi, da bi še marsikaj napravil (in upajmo, da bo), da pa ima slabe izkušnje, ker mu nekateri jemljejo voljo z uničevanjem njegovih del.

Na Dobeno prihaja štiri vrste turistov. To so: starejši, rekreacijski, družinski in motorizirani. Prvi so starejša inteligenca, ki občuduje naravne lepote in si krepi svoje zdravje. Drugi pripeljejo svojo družino na ceneno sončno pašo. Tretji pa so oni, ki predvsem nabirajo gozdne sadeže in celo vrtno plodove, teh je največ. Ostanje samo še motorizirani turisti, ki pa se delijo na dve skupini. Prvi avto turisti, ki se ponavadi pripeljejo prav pod krošnje dreves. Tu, ponavadi ob pečenju domačih specialitet in z raznimi igrkami skušajo potlačiti čim več travice. Med te moto turiste spadajo še »petdesetkubičniki«, katerih se zbere tudi do deset in to večina brez plinskih dušilcev. Za te ni meja in ne ovir. Uživajo ob ropotu, ne pomislijo ne

na živali in ne na turiste, kateri so prišli sem iskati mir in čisti zrak.

Dobeno je res pravi biser, ali Pohorje v malem. Ima prelepo lego in primerno višino, ki ugodno vpliva na vsakogar. S svojimi razsežnimi livadami nudi izletniku obsežno obzorje od kamniških planin, preko Menine planine skoraj do Boča, Mrzle gore nad Trbovljami. Kuma, Janč, Snežnika, Krma itd. Pod vznožjem Dobena pa se razteza skoraj strnjeno, petindvajset kilometrov dolgo naselje od Kamnika do Ljubljane. Pogled na to naselje se spreminja vsako uro ob vsakem vremenu. Krona vsega pa je pogled na razsvetljeno Ljubljano, ki se blešči v raznih barvah, posebno ob mesečini. Takšno je Dobeno; nudi nam vse lepote, marsikaj pa je še skrito ali neizkoriščeno.

Upajmo, da bomo dobili posnemalce »Albina« ne samo pri markacijah, ampak tudi za druge dejavnosti in prid nas vseh. Upajmo, in na svidenje!

Ivan Dobovšek,
Stožice — Lj.

Valavfov kevder - nova jama

Zadnje dni oktobra so domači jamarji na pobudo Staneta Končana iz Stegen razširili ozko špranjo v Volavfovem kevdru. Da ne bo pomote, ne gre za Volavfov kevder, ki za jamarje prav gotovo ni zanimiv, ampak za jamo nad Dolami pri Moravčah, ki jo že od nekdaj imenujejo Volavfov kevder, ker je bil ta gozd nekaj Volavfov. Vhodni obokan prostor v živem apnenču napravi na obiskovalca vtis, da je prišel v klet, tako je jama dobila drugi del imena »kevder«.

Volavfova jama se prvič omenja v zgodovini raziskovanj že v prejšnjem stoletju. Ivan Sešek jo omenja v zanimivem seznamu na domžalsko moravškem krasu (v njem je poimensko navedenih 26 jam) leta 1898. Iz jamskega živalskega sveta — favne je v njej našel Adelopsa in hirtusa. Seveda so Sešek in drugi jamarji poznali le skromen lahko dostopen del jame, ki ni privabil pozornosti.

Dokaz, da je vsak kraški pojav tudi na našem osamelem krasu vreden pozornosti, so novo odkriti podzemski prostori. Lahko hojo ovirajo številne ožine in pasaje zato

pa jama ni nič manj zanimiva. Jama je sicer suha in brez blata. V njej pa so zanesljivi dokazi podzemeljskega potoka, ki je jama izvotlil. Sedaj nastopa voda le ob hudih nalivih. Akcije 5. novembra se je udeležilo 7 jamarjev, ki so jama izmerili. Novoodkritih rogov je nekaj nad 60 metrov, globina pa znaša približno od 25 do 30 metrov. V jami prezimuje precej pajkov, kobilic in netopirjev. Približno 40 m daleč v jami na polici nad 7 metrov globokim breznom smo našli precej kosti in že delno zasigano živalsko lobanjo, ki smo jo dali identificirati arheologom, ker bi bila sodba o vrsti živali, in o starosti najbrž prenegla. Razen nekaj manjših kapniških detajlov jama ni zasigana. Ker so rovi na več mestih zasuti, s kamenjem in ilovico, ki jo je prinašala voda, bo pri nadaljnjem odkrivanju jame potrebno precej dela in dobre volje jamarjev.

Z novim odkritjem v Volavfovem kevdru je znan še en člen več v skrivnostnem podzemskem svetu ob vznožju Javorščice.

Stane Stražar

Dejavnost društev članov ZKPO

MOŠKI PEVSKI ZBOR DRUŠTVA UPOKOJENCEV DOMŽALE

Pevski zbor je zelo aktiven, saj ga vidimo skoraj na vseh prireditvah in proslavah, da pogrebov niti ne omenjamo. Zadnje čase skoraj ni pogreba, kjer bi ti pevci ne peli.

V letošnjem letu so imeli neshetno nastopov, in to: v mesecu februarju koncert v Dragomlju, v marcu so sodelovali na proslavi OF v Mengšu, v maju so nastopili v Domu počitka v Domžalah in Mengšu. Peli so na občnem zboru Društva upokojencev, v domžalski kinodvorani so pa imeli celovečerni koncert. V mesecu maju so sodelovali na reviji pevske zborov v Lukovici in na zboru gorenjskih aktivistov v Tuhinju. V mesecu juliju so peli partizanski mami na Javoršci pri Moravčah, izseljencem v Kamniški Bistrici in za občinski praznik domžalske in kamniške občine v Kamniku. V mesecu oktobru pa so spet obiskali varovance v Domu počitka v Mengšu. Poleg tega so peli pri več kot 50 pogrebi doma in izven občine.

Sedaj pa se pripravljajo na koncert v Domžalah in Kamniku, kjer bodo nastopili skupaj z moškim pevskim zborom »Solidarnost« iz Kamnika. Obiskali bodo pa tudi varovance v Domu počitka v Domžalah.

MEŠANI PEVSKI ZBOR DOMŽALE

Imeli so celovečerni letni koncert v kinodvorani v Domžalah. Sodelovali so na Prešernovi proslavi, na prireditvi Adam Ravbar na Krumperku in na reviji pevske zborov v Lukovici.

Sedaj se pripravljajo na koncert, ki ga bodo imeli v Goriških Brdih. Želijo, da bi pomladili predvsem ženski zbor, za nastope izven občine pa želijo, da bi imeli enotno obleko, za kar pa so seveda izredno visoki stroški. Po novem letu bodo pričeli s pripravami za letni koncert.

KUD JANKO KERSNIK LUKOVICA

V pevske vrste so vključili velikomladih pevcev, tako sedaj zbor šteje 20 pevcev. Sedaj, ko društvo dobiva redno dotacijo tudi ni težav za plačevanje pevovodja in nabavo notnega materiala.

Med drugim so pevci sodelovali tudi na prireditvi Rokovnjaški tabor, nastopili so tudi na reviji pevske zborov v Lukovici in imeli največ zaslug pri organizaciji te prireditve.

Dramska sekcija v letošnjem letu ni delovala, sedaj pa so že pričeli z delom in imajo redne vaje za nastope v zimski sezoni.

PROSVETNO DRUŠTVO T. KOS MORAVČE

Pevski zbor ima redne vaje. Želijo, da bi ponovno prišlo do večjega sodelovanja, na kulturno prosvetnem polju, med aktivnimi člani društva in učiteljstvom, ki sedaj ni vključeno v njihove vrste. V dramsko sekcijo, ki lani ni delala, bodo vključili letos predvsem mlade. Vključili so se tudi v Združenje amaterskih gledališč Slovenije. V letošnji zimski sezoni jih bo več-

krat obiskal priznani režiser Franci Končan, ki jim bo pomagal pri režiji.

V okviru društva deluje tudi zabavni ansambel »Diletanti«, ki vključuje predvsem mladince in mladinke. Ta ansambel je nastopil skupaj z moškim pevskim zborom, nastopili pa so tudi že na Viru, Dobu in na Večeru narodno zabavnih ansamblov v Domžalah.

PEVSKI ZBOR GASILSKEGA DRUŠTVA RADOMLJE

Nastopajo predvsem na prireditvah krajevnega značaja. Tako so nastopili ob 30-letnici pionirske organizacije v dvorani kulturnega doma v Radomljah, pri proslavi OF, za občinski praznik v Radomljah, na reviji pevske zborov v Lukovici in gasilski akademiji v Domžalah.

V zimski sezoni bodo nastopili na proslavi za 29. november, pripravljajo se pa tudi na samostojni koncert.

OKTET BRATOV PIRNAT

Imeli so več nastopov. V mesecu marcu so nastopili v Izoli na koncertu iz naših krajev, ki ga je priredila RTV Ljubljana. Na RTV Ljubljana so snemali za tekmovanje zborov. V mesecu maju so sodelovali na reviji zabavnih ansamblov v Domžalah, v juniju pa na reviji pevske zborov v Lukovici, gostovali so v Šentjerneju ob 10-letnici Šentjernejskega okteta. V mesecu juliju so nastopili na jubilejnim občnem zboru Planinskega društva Mengeš, septembra pa na gasilski akademiji v Domžalah. V mesecu oktobru so nastopili pri otvoritvi razstave likovnikov Slovenije v Domžalah.

Sedaj pa se intenzivno pripravljajo na koncert ob priliki 15-letnice delovanja, ki bo v mesecu novembru. Ob tej priliki bodo nastopili še Šentjernejski oktet, Goriški, Briški in oktet Jelovica iz Škofje Loke. Obiskali bodo tudi bolnike v bolnici Soča in alkoholičke, ki se zdravijo v Škofljici.

GODBA NA PIHALA DOMŽALE

Po občnem zboru, ki so ga imeli v mesecu februarju so imeli že veliko javnih nastopov od tega: promenadni koncert v Kamniku, ter koncerte v Domu počitka v Domžalah in na dvorišču I. Osnovne šole v Domžalah. Sodelovali so na zboru gorenjskih aktivistov v Tuhinju, na proslavi OF v Domžalah, imel budnico za 1. maj. Igrali so tudi na gasilskih proslavah v Črnučah, na Viru, Ihanu in Stobu ter na gasilski akademiji v Domžalah. Sodelovali so tudi na kulturnih prireditvah kot so Adam Ravbar na Krumperku, na Dnevu ljudskih običajev in na Rokovnjaškem taboru v Lukovici. Sodelovali so tudi pri otvoritvah Osnovne šole Josip Broz Tito v Domžalah, Otroškega vrtca v Domžalah, pri odprtju cest Hudo, Radomlje—Rova, študa ter pri otvoritvi samopostrežne trgovine v Radomljah, kakor tudi pri polaganju temeljnega kamna za telovadnico pri Osnovni šoli Radomlje, čebelarstva doma v Lukovici in odprtju vodovoda v Zalogu. Igrali so tudi pri 17. pogrebi.

Radi bi uredili Godbeni dom, vendar je predračun za ta dela, ki

ga je predložilo podjetje Obnova tako visok, da se bodo prav zaradi tega v prihodnjem letu za dela dogovorili z drugim izvajalcem. S sredstvi pa, ki so jih dobili od KS Domžal so prekrili streho, uredili učilnico in prebelili hodnike.

MENGEŠKA GODBA MENGEŠ

Godbeniki so v letošnjem letu imeli veliko dela z rekonstrukcijo in urejanjem godbene sobe. Pri urejanju sobe je pokazalo veliko razumevanje podjetje TAMIZ iz Mengša. Sedaj morajo urediti še zunanost doma.

V letošnjem letu so imeli veliko nastopov. Za 27. april so igrali na proslavi OF v dvorani Kulturnega doma v Mengšu. Za 1. maj so na predvečer igrali na kresovanju na Gobavici, za sam 1. maj pa imeli budnico. Nastopili so tudi v Kamniku ob zaključku vojaških vaj ter ob nastopu narodnih noš. Sodelovali so tudi za občinski praznik v Radomljah, pri otvoritvi šole Josip Broz Tito v Domžalah, pri odprtju ceste Radomlje—Rova in Avto-rallyju v Mengšu. Nastopili so tudi na mitingu ob zaključku vojaških vaj Pšata 72. Tesno sodelujejo z gasilci, zato so igrali na številnih gasilskih proslavah in jubilejih. Igrali so pa tudi na številnih pogrebi v Mengšu, Trzinu, Loki, Radomljah, Kamniku, Cerkljah, Komendi, Kranju.

Z željo, da se v godbene vrste pritegne čimveč mladih, je bil pred kratkim sklican skupni sestanek političnih in krajevnih faktorjev, predstavnikov Kulturne skupnosti, Zveze kulturno prosvetnih organizacij in Godbe Mengeš. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se je tudi pomladil vodstveni kader v godbi.

SIMFONIČNI ORKESTER DOMŽALE-KAMNIK

Orkester je nastal iz godalnega orkestra Zavoda za glasbeno izobraževanje in komornega orkestra iz Kamnika. Deluje dobro leto. V letošnjem letu so imeli kombinirani koncert z Glasbeno in Osnovno šolo Mengeš v Mengšu, celovečerni koncert v Kamniku za praznik OF, celovečerna koncerta v Domžalah in Kamniku, na katerih je kot solist nastopil pianist Aci Bertonec, koncert v Radomljah, celovečerni koncert v Grobljah, spremljali so tudi pevske zборе na dvorišču I. Osnovne šole v Domžalah.

V zimski sezoni bodo nastopili v Domu invalidne mladine v Kam-

niku, imeli bodo še mladinski koncert v Domžalah in sodelovali na proslavi 29. novembra v Kamniku in Domžalah. Nastopili bodo tudi na I. medklubskem festivalu amaterskega filma v Domžalah. Koncert izven področja obeh občin bodo imeli v večjem središču Gorenjske. Sedaj pa intenzivno študirajo novoletni koncert, ki ga bodo imeli v Domžalah in Kamniku.

DKPD SVOBODA MENGEŠ

Ena izmed najbolj delavnih skupin na dramskem področju je prav Mengeška Svoboda. Kljub slabemu vremenu je lepo uspela dramska prireditev Marina Deržiča: Skopuh, ki so jo prizadevni igralci izvedli v mengeškem letnem gledališču in jo je kot gost režiral Marjan Belina. S tem delom so nameravali gostovati tudi pri Koroških Slovencih, toda zaradi tehničnih ovir jim je to zaenkrat onemogočeno.

V zimski sezoni bodo zopet pristopili k izvedbi odrskega dela. Prav sedaj poteka v Mengšu akcija za ustanovitev pevskega zbora, ki ga bo vodil prof. Tomaž Habe. Prijavilo se je veliko število pevcev, tako da bodo z vajami lahko že kmalu pričeli. Z delom bo v zimski sezoni pričela tudi folklorna skupina, ki jo bo vodila tov. Štefka Mlakarjeva.

PROSVETNO DRUŠTVO MIRAN JARC ŠKOCJAN

To društvo, ki dela v zelo težkih pogojih je zelo aktivno. Največji problem imajo s tem, ker nimajo dvorane. Vaje imajo v gasilskem domu, le nekaj vaj pred nastopi pa v Osnovni šoli Krtina, vendar imajo tudi tu vsakokratne težave s prostorom. Lani so imeli 13 predstav s komedijo Jezični dohtar Petelin, s katero so gostovali v Izlah, na Vranskem in za kolektiv Ljubljanske mlekarne. Predvsem gre pohvaliti njihovo gesto, da so izkupiček treh predstav namenili: Onkološkemu institutu v Ljubljani, ženam Ljubljanskih mlekar za 8. marec in za obnovo spomenika padlim v I. svetovni vojni.

V avgustu so organizirali gostovanje Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane, na prostem, s Sosedovim sinom. Dobička niso imeli, pač pa morajo še plačati avtorske tantie ZAMP. Še vedno se borijo za prostor za gradnjo dvorane. Za intervencijo so zaprosili Občinski svet ZKPO.

Nadaljevanje na 13. strani

ZAHVALA

Temeljna izobraževalna skupnost Domžale je že lansko leto sprejela sklep, da bo vsako leto povabila vse upokojene prosvetne delavce domžalske občine na skupni izlet in se jim s tem vsaj malo oddolžila za njihovo dolgoletno in požrtvovalno delo. Tako je letos prvič organizirala tak izlet v Benetke. Ta izlet je bil prve dni oktobra. Udeležilo se ga je 20 upokojenih prosvetnih delavcev in delavk. Že zgodaj zjutraj smo se odpeljali iz Domžal proti naši lepi Primorski. Pri Novi Gorici smo prsetopili našo mejo in že smo brzeli po lepi in široki avtocesti proti Benetkam. Mnogi izmed izletnikov še niso videli to starodavno mesto, zato je bil zanje ta izlet pravo doživetje. Vodič Viatorja je vso pot pridno razlagal razne znamenitosti krajev mimo katerih smo se vozili. Zanimiva je bila vožnja v samih Benetkah po kanalu Grande, ogled

Markove cerkve in njenih fresk. Žal smo zamudili ogled Doževe palače. Zato pa smo imeli več časa za ogled samih Benetk, za nakupovanje vsakovrstne robe in spominkov. Tako, je imel vodič kar precej težav, da nas je zvečer zopet zbral skupaj na avtobusni postaji. Vsi veseli in zadovoljni smo se med petjem in šalami vrnili domov.

Za ta res lep izlet se vsi prosvetni upokojenci domžalske občine kar najlepše zahvaljujemo TIS Domžale, avtobusnemu podjetju VIATOR, njegovemu šoferju in vodiču za lepo in varno vožnjo ter tov. Stanetu Habetu, za vesele in poskočne melodije!

V imenu
prosvetnih
upokojencev
Nace Vodnik

**PROSVETNO DRUŠTVO
»ZARJA« PREVOJE**

V glavnem dela mladina, ki so deluje pri proslavah v krajevnem merilu in to predvsem z recitacijami. Dramski odsek je pričel z vajami za igro, ki jo nameravajo izvesti v zimski sezoni. S sredstvi, ki so jih prejeli s strani KS Domžale so prekrili streho, napeljujejo vodo vodovod in urejajo sanitarije. Potujoči kino pa za prostor plačuje le malenkostni znesek.

**PROSVETNO DRUŠTVO
FRANC KOTAR TRZIN**

V društvu deluje le dramska sekcija. V letošnji sezoni so igrali igro F. S. Finžgarja: Divji lovec. Tri predstave so imeli v Trzinu, gostovali so pa tudi v Moravčah in na Duplici, z uspehom so nastopili tudi na mengeških poletnih igrah. Za dan žena so uprizorili igro Marjance Ručigaj: Poredni Mihec in dobra Marjetka. Že v mesecu novembru bodo ponovno uprizorili Manzarijevo igro: Mrtvi ne plačujejo davkov, ki so jo igrali že lani. Za 29. november bo druga skupina dramske sekcije uprizorilo igro Mileta Klopčiča: Matí.

Razveselivo je, da imajo skoraj preveč kadra za igranje, manjka jim pa režiser.

S sredstvi, ki so jih prejeli od KS Domžale so uredili shrambo za rekvizite, nabavili nove peči, radi bi pa še preuredili oder in nabavili nove reflektorje.

DPD SVOBODA IHAN

V društvu deluje dramska sekcija, ki je bila predvsem lani zelo aktivna. Letos niso toliko igrali, ker sta dva prosvetna delavca, tov. Križaj in tov. Leničeva, nadaljevala s študijem in se nista mogla toliko posvetiti izvenšolskemu kulturnemu delu.

Pohvalna je zamisel, da so igralci ob priliki praznovanja občinskega praznika in občnega zbora društva, ki je bil isti dan pred polno dvorano uprizorili igro Mileta Klopčiča: Matí. Na občnem zboru so predvajali filme z društvenega izleta.

S sredstvi, ki so jih prejeli od KS so prepletkali dvorano, uredili električno instalacijo, vložili so tudi veliko prostovoljnega dela, še vedno pa imajo probleme, ker v domu nimajo sanitarij.

JAMARSKI KLUB DOMŽALE

Poleg raziskovalnega dela se ukvarjajo tudi s kulturno prosvetnim delom. Letos so že desetič zelo uspešno izvedli prireditve Adam Ravbar na Kruperku. Tudi prireditve Dan ljudskih običajev je lepo uspela.

Urediti želijo paleolitsko postojanko »Babja jama« na Gorjuši in izpopolniti jamarški muzej v jamarškem domu.

V bodoče bodo skušali najti nove oblike za prireditve Adam Ravbar.

**FOTO KINO KLUB MAVRICA
RADOMLJE**

Klub je zelo delaven. Izvedli so l. klubski festival amaterskega filma ter razstavo fotografij in barvnih diapozitivov. Imeli so tudi tečaj foto in kino tehnike ter več strokovnih predavanj. Posneli so tudi igrani film s tematiko iz NOB »Iz obroča« v katerem je sodelovalo 18 članov društva. Posneli so tudi več dokumentarnih filmov in nadaljevali s snemanjem kino kro-

nike. Posneli so diapredavanja o kulturno zgodovinskih spomenikih na področju domžalske občine.

Sedaj se pripravljajo na l. medklubski festival amaterskega filma, ki bo koncem meseca novembra. Nadaljevali bodo s kino kroniko, dopolnili diapozitive kulturnih spomenikov, pripravljajo dokumentarni film z naslovom »Naš kraj v NOB« in film o obrtih, ki izumirajo.

OKTET TOSAMA DOMŽALE

Čeprav v vrste društev, ki so vključena v Občinski svet ZKPO ni vključen Oktet TOSAMA Domžale, ki deluje v okviru sindikalne podružnice tega podjetja, člani tega okteta kaj radi nastopajo tudi na naših revijah, sodelujejo pa tudi na številnih prireditvah na terenu.

Ne smem pozabiti tudi prireditve v organizaciji Občinskega sveta ZKPO in to revijo otroških in mladinskih pevskih zborov v Radomljah, revijo odraslih pevskih zborov v Lukovici ter nadvse uspešen večer z narodno zabavnimi ansambli v Domžalah.

V tej sezoni Občinski svet pripravlja režisersko-dramsko šminkarski tečaj, ki bo v kulturnem domu v Mengšu in ga bo vodil priznani režiser Marjan Belina. Odziv za ta tečaj je izredno lep, saj je že sedaj prijavljenih preko 30 udeležencev. S tem tečajem želimo pridobiti nove kadre za vodstvo dramskih skupin, kajti prav vprašanje kadrov, ki bi bili pripravljeni delati na kulturno prosvetnem polju je čedalje bolj kritično.

To opažamo tudi pri vodstvu pevskih zborov, kjer ni pevovodij. Če bi bilo dovolj pevovodij bi lahko pritegnili v pevske vrste tudi tisto mladino, ki je zapustila osemletke in tam sodelovala v pevskih zbora. V zvezi s tem bo Občinski svet ZKPO v bodoče skušal najti tesnejše sodelovanje s temeljno izobraževalno skupnostjo Domžale.

Prav po tem vprašanju bo treba zainteresirati predvsem učiteljstvo, da bi se vključilo v delo kulturno prosvetnih društev na terenu in ne samo v šoli. Društvom primanjkuje organizatorjev ter vodij posameznih skupin, zato želijo, da jim priskočijo na pomoč ne samo učiteljstvo, temveč tudi intelektualci v podjetjih, ki jih ni malo in imajo veselje do kulturno prosvetnega dela.

Za osrednje prireditve v občinskem merilu bo treba najti sred-

stva za ozvočenje in svetlobna telesa za dvorano komunalnega centra v Domžalah. Za to naj bi sredstva prispevali: Skupščina občine Domžale, Biro 71 in Kulturna skupnost Domžale.

Amaterska dejavnost je s strani RTV Ljubljana vse premalo stimulirana in upoštevana. V svoje programe naj bi vključili tudi koncerte godb, pevskih zborov in dramskih skupin, ki delujejo kot amaterske skupine saj so marsikateri od teh skupin na še kako kvalitetni ravni.

Nekaj kvalitetnih dramskih skupin se je že vključilo v Združenje gledaliških skupin Slovenije in od tu že prejemajo pomoč. Še naprej bomo podpirali nadaljevanje te akcije. Občinski svet ZKPO je v kontaktu z vodstvi društev skušal vplivati pri izbiri dramskih del in jih usmerjal na tista dela, ki jih je predvidelo Združenje dramskih skupin Slovenije. Tudi v bodoče želimo, da bi se društva pred sprejetjem programskega dela posvetovala s predsedstvom Občinskega sveta, ki jih za delo tudi financira.

Pohvaliti moramo ploden sestanek s predsedniki društev in vodij posameznih skupin, ki ga je pred kratkim sklical predsedstvo sveta. Takih in podobnih sestankov naj bi bi bilo v bodoče še več, predvsem so pa nujni pred pričetkom vsake sezone.

Godbe naj bi pripravile čimveč

samostojnih nastopov in koncertov in to širom občine, saj bodo povsod našli hvaležne poslušalce in to predvsem v bolj odročnih krajih.

Vse tiste krajevne skupnosti, ki so s strani Kulturne skupnosti Domžale prejele sredstva za popravilo in adaptacijo kulturnih domov, tako lani in letos, naj ta sredstva namenijo le za sanacijo teh domov in s tem pomagajo našim skupinam pri nemotenem delu na kulturno prosvetnem področju.

V teku je akcija za stalne abonmaje poklicnih gledališč v Domžalah in Mengšu ter za občasne predstave na Viru, Radomljah, Moravčah in Lukovici.

V letu 1972/73 bodo organizirane tudi predstave za šolsko mladino v vseh večjih središčih, kjer so za to dani pogoji.

V preteklosti so bila za to delo namenjena minimalna sredstva, zato je bila tudi ta dejavnost v naši občini primerno živahna.

Z ustanovitvijo Kulturne skupnosti in s sredstvi, ki jih Kulturna skupnost skupaj s sredstvi iz občinskega proračuna nudi Občinskemu svetu ZKPO pa se že očitno kažejo prvi rezultati in živahnost na kulturno prosvetnem področju.

Če bomo zastavljene naloge v prihodnji sezoni izpolnili, potem tudi uspehi na tem polju ne bodo izostali.

Tone Ravnikar

Franciški Bolkovi — Vrbnetovi mami v spomin

Sredi oktobra tega leta je za vedno zatisnila svoje oči znana partizanska mama — Vrbnetova mama iz Homca. Dočakala je 94 let starosti. Še lansko leto smo se z njo vred veselili njene oblube, da bo dočakala stoletnico svojega rojstva. Verjeli smo ji za trdno, saj je bila duševno in telesno krepka. Kaj naj sedaj napišem v njen spomin? Da je v svojem življenju prehodila dolgo pot nesebičnega žrtvovanja in trpljenja za svojo družino, vse skozi pogumna in delavna. Rodila je 12 otrok, svojega moža je izgubila že po prvi svetovni vojni in tako je padlo težko breme vodenja velike kmetije in skrb za številno družino na njena ramena. Vsi njeni otroci so danes pridni in ugledni člani naše socialistične družbe, saj jih je že od mladega vzgajala v naprednem socialističnem duhu, s katerim je bila tudi sama vsa prežeta. Vrbnetovo mamo zato življenje ni gladilo. Vendar ni nikoli

klonila. Tudi takrat ne, ko so ji okupatorji med NOB živega sežgali sina Petra ne daleč od njenega doma. Ni klonila, ko ji je padel drugi sin, ko so ji njene otroke vlačili v zapore, kateremu tudi sama ni ušla. Pogumno in vztrajno je verovala v pravični boj NOB, ki naj prinese vsem boljši in pravičnejši družbeni red. Vsakomur je tudi po svobodi upala v obraz povedati resnico brez bojazni. S svojo odločno in prepričevalno besedo je marsikateremu dvomljivcu odprla oči in mu vlila novega poguma in vero v zmago NOB. Skratka, bila je ena izmed mnogih partizanskih mamic, ki je usodo svoje družine tesno povezala z NOB. Kako zelo je bila priljubljena Vrbnetova mama, je pokazala velika udeležba na njenem pogrebu. Ljudje so prihiteli od vseh strani. Za svojo predanost NOB ni nikoli pričakovala zahvale in priznanj. Številni prapori organizacije Zveze borcev iz vseh krajev, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti so bili najlepše priznanje njej, ki je žrtvovala moža in dva sinova končni zmagi. Pred njeno hišo se je od nje poslovil prvoborec tov. Pirš Jože-Luka. Pred njenim odprtim grobom pa ji je spregovoril v imenu družbeno političnih organizacij Homca in Nožic tov. Nace Vodnik. Ob turobnih zvokih domžalske godbe in petju žalostink so Vrbnetovo mamo položili k zadnjemu počitku. Globoko so se priklonili številni prapori partizanskih mamic v zadnje slovo. Počivajte v miru Vrbnetova mama! Spomin na vas, pa bo za vedno ostal v srcih vseh nekdanjih partizanov in prijateljev.

N. V.

Komisija za sprejem delavcev pri

»SEMESADIKE« MENGEŠ,

razpisuje delovno
mesto obratnega
ključavničarja.

Pogoji: VK ali kvalificiran ključavničar z najmanj 5-letno prakso in s šoferskim izpitom B kategorije.

Prednost imajo interesi z lastnim stanovanjem.

Prošnjo vložiti do 15. 12. 1972.

Kronika telesne kulture Domžale

(zapisi in spomini iz preteklosti telesne kulture)

Kar je pomenil pokojni ing. Stanko Bloudek za razvoj športa v Ljubljani, je pomenil pokojni ing. Stanko Skok za Domžale. Aktivni funkcionar pri Sokolu, tekmovalac na vsesokolskem zletu v Ljubljani leta 1922 in vsestranski športnik v dijaških in študentskih organizacijah je kot izvrsten poznavalec naprednih idej organiziral ustanovitev športnega kluba v Domžalah. Tako kot je Bloudek, ki studira v Pragi prinesel prvo žogo v Ljubljano, jo Skok tako žogo prinesel iz Ljubljane v Domžale.

Leta 1921. je bil na njegovo pobudo ustanovljen DISK (domžalski internacionalni sportni klub), ki je kot piše v pravilih ilem »namen skrbeti za telesno in duševno vzgojo članov v klubu, v katerem naj bi imeli prostora vsi, ki jim je gojenje zdravega sporta pri srcu«. Stanko je bil prvi predsednik DISK-a, vmes jih je bilo še nekaj, bil pa je tudi zadnji pred okupacijo. Po osvoboditvi se ni vrnil, padel je kot mnogi drugi športniki v borbi proti okupatorju.

Nogometno moštvo DISKA, verjetno najstarejša slika domžalskih športnikov na prvem igrišču v Hudljah, trenirali so na »holcplacu«, kjer danes stoji Pošta.

Stojijo od leve proti desni: Savnik Alfonz, Mišvelj, Likar-Hrenček, Brojan France, Ambrožič Amon, Saračević.
V srednji vrsti: Müller, Brojan Tine, Šumet Karli, v spodnji vrsti: Pučko, Papler in Januš Franci.

Telovadno društvo Sokol je poleg redovnih in prostih vaj gojil predvsem orodno telovadbo, ki je bila sestavni del telovadne ure. V poletnih mesecih ni manjkalo raznih športnih iger (odbojka, hazena), pozimi so bila tekovanja v zimskih športnih panogah. Spodnja slika prikazuje članice domžalskega Sokola, ki so tekmovali v omenjenih športnih zvrsteh, predvsem pa v atletiki.

Vrsta članic: (od leve proti desni): Šubelj Angela, Mišič Dana, Ušeničnik Vida (načelnica), Durjava Nada, Tomažič Ana, Janežič Justa in Stenovec Mira.

Pripomba pisca Kronike.

V zadnji številki Poročevalca je na sliki Gradbenega odbora v zgornji vrsti levo Majzelj Franc, takratni načelnik društva, ne pa Šetina. To pojasnilo je pisec dobil od tov. Javorška, edinega še živečega člana gradbenega odbora. Zahvaljujem se mu za podatek.

Pisec Kronike naproša vse tiste občane, ki bi kaj vedeli povedati k posameznim slikam naj to sporočijo na naslov: Pavlin Zule, 61230 Domžale, pp 33.

Telesna kultura in šport

KOŠARKA

Košarkarski klub Domžale II. zvezna liga — zahod

Oriolik : Domžale 80 : 83
Domžale : Istragradevno 77 : 83

NOGOMET

Podzvezna nogometna liga NPL — člani

VII. kolo:

Grosuplje : Dob 4 : 0
Ihan : Krim 4 : 0
B. krajina : Domžale 1 : 3

VIII. kolo:

Hrastnik : Domžale 0 : 2
Dob : Ihan 3 : 1

IX. kolo:

Ihan : Rakek 2 : 0
B. krajina : Dob 4 : 1
Domžale : Krim 0 : 0

X. kolo:

Dob : Domžale 2 : 3
Elan : Ihan 3 : 1

I. razred NPL — A skupina — člani

VII. kolo:

Apnar : Induplati 3 : 3

Borovnica : Mengeš 2 : 4
Napredek : Medvode 2 : 5

VIII. kolo:

Induplati : Cerknica 3 : 1
Mengeš : Napredek 8 : 1

IX. kolo:

Enotnost (K) : Napredek 5 : 1
Medvode : Mengeš 0 : 0

X. kolo:

Borovnica : Napredek 7 : 2

I. razred je končal jesenski del prvenstva.

Na lestvici lige so klubi domžalske komune takole uvrščeni:

1. Mengeš	8	6	1	1	26	10	13
2. Induplati	8	4	4	0	38	14	12
9. Napredek	8	0	0	8	10	63	0

Podzvezna nogometna liga NPL — B skupina — mladinci

VII. kolo:

Grosuplje : Dob 5 : 4
Ihan : Krim 3 : 2
Bela krajina : Domžale 2 : 1

VIII. kolo

Hrastnik : Domžale 0 : 1
Dob : Ihan 4 : 2

IX. kolo:

Ihan : Rakek — ni odigrana
Bela krajina : Dob 6 : 1
Domžale : Krim — prekinjena

X. kolo:

Dob : Domžale 2 : 2
Elan : Ihan 3 : 2

Podzvezna liga — C skupina — mladinci

Slovan : Mengeš 2 : 1
Mengeš : Mercator 4 : 2
Medvode : Mengeš 3 : 0
Uradna lestvica na koncu jesenskega prvenstva:

8. Mengeš 8 3 0 5 16 : 21 6

Pionirska liga — A skupina

Domžale : Ilirija 0 : 3
Olimpija : Domžale 12 : 0
Domžale : Kamnik 0 : 0
Slovan : Domžale 0 : 5
Domžale : Medvode 2 : 1
Sava : Domžale 1 : 2
Domžale : Slavija 5 : 0

ZA PRAZNIK REPUBLIKE ČESTITAJO

TERMIT

DOMŽALE

s svojimi obrati v Domžalah,
Ihanu in Moravčah

proizvaja naravne barve in kre-
menčev pesek. Čestita in se pri-
poroča.

UNIVERSALE

DOMŽALE

tovarna klobukov, slamnikov
in konfekcije

čestita občanom in priporoča
svoje izdelke v lastnih prodajal-
nah.

OPEKARNA RADOMLJE

čestita za praznik in priporoča
svoje gradbene izdelke vsem ob-
čanom.

Tovarna sanitetnega
materiala

TOSAMA — DOMŽALE

čestita občanom in priporoča
svoje kvalitetne izdelke: sanitet-
ni material, sanitetne omarice in
torbice, potovalne in avtomobil-
ske apoteke, BIBO palčke za ne-
go dojenčkov, kozmetično vato
in razne filtre za cigarete.

SLOVENIJALES
RADOMLJE

čestita za praznik vsem članom
svoje delovne skupnosti in obča-
nom ter se priporoča.

FILC

MENGEŠ

izdeluje tehnične in iglane filce
ter sodobne obloge za pode.

Čestita občanom in se priporo-
ča.

HIDROMETAL MENGEŠ

vam nudi svoje kvalitetne uslu-
ge, čestita za praznik in se pri-
poroča.

HELIOS

barve — laki — emajli — kiti
— škrobi — dekstrini — lepila
— umetne smole

Kemična industrija Domžale, Ljub-
ljanska 114.

ŽIVILSKI KOMBINAT ŽITO
LJUBLJANA

poslovna enota Domžale

čestita in priporoča svoje kvali-
tetne izdelke.

ZAVAROVALNICA SAVA

poslovna enota
Mengeš

čestita vsem občanom za praznik

MELODIJA MENGEŠ

TOVARNA GLASBIL

proizvaja vse vrste glasbil, pri-
poroča svoje kvalitetne usluge
vsem občanom in jim čestita za
praznik.

SERVO MIHALJ,
IPK ZRENJANIN
OLJARNA DOMŽALE

priporoča kvalitetna jedilna olja
in čestita potrošnikom in obča-
nom za praznik.

ZA PRAZNIK REPUBLIKE ČESTITAJO

TAMIZ

MENGEŠ

vam nudi kvalitetno opremo za trgovinske lokale, hotele in gostinske obrate. Se priporoča in za praznik iskreno čestita občanom.

AVTOSERVIS

DOMŽALE

servisna vozila VW, volvo, audi, mercedes. Popravlja tudi vsa ostala vozila.

Za cenjena naročila se priporoča.

Kolektiv podjetja

MLINOSTROJ

DOMŽALE

izdeluje mlinske stroje in opremo. Čestitamo občanom za praznik in jim želimo še mnogo delovnih uspehov.

Trgovsko podjetje ABC Ljubljana
delovna organizacija

NAPREDEK

Domžale

čestita vsem delovnim ljudem za praznik republike in priporoča nakupe v vseh svojih poslovalnicah

BIRO 71 Domžale

podjetje za projektiranje in urbanizem, stavbna zemljišča, stanovanjsko gospodarstvo in engineering

priporoča svoje storitve ter čestita delovnim in drugim organizacijam ter občanom za praznik republike

KOMUNALNO PODJETJE DOMŽALE

vam nudi svoje usluge in čestita za praznik.

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA DOMŽALE

obvešča cenjene komitente naše poslovne enote, da bomo v decembru začeli poslovati v preurejenih prostorih z običajnim delovnim časom — s tem, da bomo poslovali tudi ob sobotah.

Čestita vsem komitentom in delovnim ljudem za praznik republike in jim želi še mnogo poslovnih uspehov.

Obrtno podjetje

SLAMNIK

priporoča svoje izdelke
in čestita za praznik

Dan mrtvih so občani naše občine tudi letos počastili s številnimi komemoracijami. Komemoracije na grobišču padlih borcev v Domžalah se je udeležilo veliko število svojcev padlih in drugih občanov.

Križišče Ljubljanske in Kamniške ulice je kljub ogledalu zelo nevarno. Podobni prizori so skoraj na dnevnem redu. Mogoče pa bi semafor le ne stal toliko, kot znašajo stroški »karambolov«.